JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1860. Zaturdag, 15 December. N°. 100.

Hoofd-Bureau, Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co. en A. A. RUZETTE; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te *Makassar* bij W. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java* . . . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . . . . . . » 17,50.
» » » » » *Nederland* . . . . . . » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf regels.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

Bij het ter perse leggen dezer was de *Java* nog niet aangekomen.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene DOCHTER, *H. M. Rasens, van Heerrn Brand.*
SALATIGA, 27 November 1860. (3939)

HOUT-VENDUTIE

op Maandag, den 17 December 1860,
op het Heemradenplein
DOOR
(3978) JOHN PRIJCE & Co.

VENDUTIE

op Dingsdag en Woensdag den 18 en 19 December 1860,
wegens vertrek ten huize van Mevrouw
PONS,
door
CASSALETTE & CO.,
van
DIVERSE MODEARTIKELEN,
als:
Zijden Robes, Tarlatane en Neteldoek, effen en geborduurd Mousseline, Barège en Jaconat, zwart Satijn' garnituren voor Robes, Lint en Fluweel, Kant en Blonde, Knoopen, Chenille en Passement, Franje, Kralen, Coiffures en Bloemen, opgemaakte Hoeden, Robes de Bal, Mantilles en Omslagdoeken, Kinder-Goed, Corsetten, geborduurde Zakdoeken, Handschoenen, Schoenen, Poppen, Heeren Dassen, Borduurramen, etc.
GOUDWERKEN,
als: Parures, Braceletten, Broches, Ringen, Oorknoppen, etc.
Verder:
Allerlei voorwerpen voor Etagére, porceleinen Beeldjes, Glazen, Flacons, etc.,
Parfumeriën en Speelgoed,
Benevens:
EEN GOED ONDERHOUDEN INBOEDEL,
als:
Kasten, Ledikanten, Waschtafels, Speeltafels, ronde Tafels, Knapen, Consoles, een Pianino, Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Pendules, Marmeren Vazen, Buffet, Schutsels, Canapées, Stoelen, Wipstoelen, Porcelein- en Glaswerk, etc., etc.
Verder:
Wagens, Paarden en Tuigen, etc.
Alles op Zondag den 16den voor een ieder te bezigtigen.
De verkoop der MODEARTIKELEN zal plaats hebben op *Dingsdag*, die der MEUBELS op *Woensdag*. (3986)

VENDUTIE

Woensdag, 19 December 1860,
voor het Commissiehuis van
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,
van
diverse Lijnwaden,
IJzerwerken, Provisiën en Dranken.
(3975)

Op de Vendutie van Woensdag, den 19den dezer,
zal worden verkocht,
het reeds vroeger geannonceerde
1/4 aandeel in het Barkschip

BANALHAIR,
groot 148 Lasten, toebehoorende aan den Boedel van
SECH AWAL BIN MOHAMAT DJOAS.
(4025) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE

op Vrijdag den 21 December e. k.,
tegen 4 pCt. Vendu-Salaris,
voor een der Pakhuizen van de Heeren
PANDEL & STIEHAUS,
door
CASSALETTE & Co.,
van eene belangrijke partij
JAPANSCHE GOEDEREN,
aangebragt per het schip „*SCHILLER*," gezagvoerder E. Saltzkorn, als:
Zijde voor Dameskleeden in diverse kleuren en van de nieuwste monsters, Crêpe, Lakwerken, Bezems, Paijongs, Schutsels van 5 en 6 bladen,
PORCELEINEN, als:
Kopjes en Schoteltjes, Vazen, Eetensdragers, benevens eene menigte andere Artikelen meer;
Verder:
Eene groote hoeveelheid
Chineesche Goederen,
als:
Stellen Koffers, Stoelen, (zoogenaamde Luijers), Linnen, Kapjes, Papier in verschillende soorten, Weegschallen, Matten, Ivoren en Sandelhouten Voorwerpen, eene kist Zijde voor Dames-Japonnen, enz., enz., te veelvuldig om te specifieeren. (4029)

De ondergeteekenden zullen op hunne VENDUTIE van Dingsdag aanstaande verkoopen:
25 vaten Muir's Pale-Ale op heele en halve flesschen.
2 kisten Matrozen Messen.
4 „ Agaat Knoopen.
18 IJzeren Geldkisten.
2 rollen Tapijtgoed.
12 paar IJzeren Tuinbanken.
voorts:
een partij AFBRAAK EN DAKPANNEN.
(4031) ABEELEN, DENNISON & Co.

VENDUTIE

op Maandag, den 17den December 1860,
wegens vertrek,
ten huize van den Heer **Lagracenière**
op NOORDWIJK, door
Cassalette & Co.,
van een' goed onderhouden
INBOEDEL,
bestaande uit:
eene groote hoeveelheid diverse
MEUBELS,
als:
Ledikanten, Kinderledikanten, Linnen-, en Glazenkasten, Boekenkasten, Buffetten, Consoles, Étagères, Tafels, Etenstafels, Knapen, Speeltafels,
Spiegels & Schilderijen.
HANG- EN TAFELLAMPEN, STOLPEN, Banken en Stoelen, Rotting- en Wipstoelen, Japansche en andere **Schutsels, Kapstokken,** Waschtafels, Pendules en Vazen, etc., etc.
Fraaije Porceleinen Eetservizen,
Theeservizen,
Kristal- en Glaswerk, Pleetwerk,
ZILVERWERK
als: 1 GROOT THEEBLAD,
2 KLEINE „
1 THEESERVIECE,
1 KOFFIJ-KAN,
SOEPLEPEL, VISCH- en MERGLEPELS, SALADE LEPEL en VORK, ZOUTVAATJES, LEPELS en VORKEN,
benevens:
Martevanen, Badkuipen, Keukengereedschappen, Bloemen in potten,
etc., en
2 span goed gedresseerde **Wagenpaarden,**
WAGENS, etc.
Op Zondag voor een ieder te bezigtigen. (3987)

Vendutie

op Dingsdag, den 18 December 1860,
voor het Commissiehuis van
ABEELEN, DENNISON & Co.,
van
LIJNWADEN,
PUIKE BOTER, AMERIKAANSCH MEEL, PILOT BROOD, 200 KELDERS GENEVER, 600 PICOLS STAAFIJZER,
eene partij Scheepsafbraak, 200 Djattiehouten Balken van 10 à 12 voet lengte.
Voorts:
EEN OPSTAL,
staande in de Prinsenstraat **(Batoe Toemboe)** verponding No. 6778.
BRILLANTEN EN DIAMANTEN, RINGEN, GIWANGS, enz.
(3981)

Op de Vendutie
TE BEKASSIE,
zal mede worden verkocht eenig
GOUD en JUWEELEN.
(4032) J. SPEET.

Vendutie

Op Donderdag 20 December 1860,
ten 10 ure precies,
in het pakhuis gelegen op het **Stadhuis-plein**, van de

VOGELNESTEN,

afkomstig van het land **Klappa Noengal,**
bestaande in:

50 kisten van verschillende qualiteit.

(4018) ARNOLD & ZONEN

Vendutie

op Vrijdag, den 21sten December,
voor de Toko van

GEBROEDERS VEIT,

op Passer Senin,

Van diverse MEUBELEN

van vertrekkende Personen,
PUIKE MADERA No. 1, CHAMPAGNE prima kwaliteit op 4 fl., PUIKE MANILA SIGAREN No 2. CORTADOS en HABANOS, 40 stuks IERSCH LINNEN geschikt voor Pantalons en Jassen, gemaakte HEEREN HEMDEN, JAPANSCHE ZIJDE, TAFEL- en SERVETGOED, enz., enz.
voorts:

Wagens. Bendies en Paarden.

(4019)

VERKOOP VAN EENE BELANGRIJKE PARTIJ

PRECIOSA'S.

Op Maandag den 24sten December, zal *J. SPEET*, op last van zijne principalen publiek aan de meestbiedende verkoopen eene aanzienlijke hoeveelheid Preciosa's welke door die verbandhouder krachtens bij Akte bedongen Pandregt zonder reserve zullen worden verkocht:

No. 1. 2 Prachtige Brill. GIWANGS van circa 6 karaat.
„ 2. 18 Brillanten, Kabaija KNOOPEN van 1 kt. ieder, zuiver wit en elegant gezet.
„ 3. 14 Idem, Idem, als boven.
„ 4. 1 Zwaar goude BUIKBAND met PLAAT bezet met 1463 Brillanten, 1 fraaije ROBIJN.
„ 5. 2 groote Diamanten RINGEN van 10 karaat.
„ 6. 5 goude PENDING-PLATEN.
„ 7. 2 „ HOROLOGIEN in foudraal, welke men zonder sleutel opwindt.
„ 8. 1 Dames BROCHE met 74 Brillanten.
„ 9. 1 „ Idem, 46 Idem.
„ 10. 2 Brillanten GIWANGS, $3^1/_2$ karaat.
„ 11. 4 Paar Goude ARMBANDEN.
„ 12. 1 SNOER van 104 stuks buitengewoone fraaije groote Paarlen.
„ 13. 2 LIDRINGEN met 14 Brillanten
„ 14. 1 Koop ongezette BRILLANTEN zijnde 474 stuks, wegende te zamen $109^1/_2$ karaat.
„ 15. 1 Koop BRILLANTEN, zijnde 186 stuks, wegende $96^1/_4$ karaat.
„ 16. 1 Koop BRILLANTEN, zijnde 247 stuks, wegende $59^1/_2$ karaat.
fi 17. 76 Realen Menado GOUD in staven.
„ 18. 1 Koop BRILLANTEN, zijnde 124 stuks, wegende $36^3/_4$ karaat.

Een KRIS-GRANITUUR of Buitenbekleedzel voor een Krisschede bezet met cirka 2000 stuks fraaije witte Diamanten als bloemwerk gezet en aller keurigst bewerkt.

Gegadigde worden bij deze opmerkzaam gemaakt, dat de koopers van de ongezette Brillanten en het Staafgoud slechts 1% vendu-salaris behoeven te voldoen.

(3991) J. SPEET.

VERKOOP VAN LAADPRAAUWEN.

Op MAANDAG den 24sten December, zal voor het Commissiehuis van J. SPEET, ten 12 URE worden verkocht;

5 stuks GROOTE PRAAUWEN, Ladende 15 Koijangs,

zoo goed als NIEUW. Dezelve zijn bijzonder geschikt voor de Kustvaart, zijn voorzien van Anker en Ketting en volledig tuig, een derzelve ligt in de Groote Rivier voor het Commissiehuis van J. SPEET, en de anderen bij Bataviaasche Praauwenveer. (3990)

OPENBARE VERKOOP.

Op ***Maandag*** den ***24sten*** aanstaande, des morgens te ***11 uren***, in het COMMISSIEHUIS
van
J. SPEET,
aan de GROOTE RIVIER te Batavia:
van het, **Een Vijfde** aandeel in het land SALAPADJANG (oost) gelegen in het Wester-kwartier van de Ommelanden Batavia, bij de verponding geregistreerd onder No. 7057, met deszelfs $^1/_5$ aandeel in de Inventaris, staande ten name van den chinees **Tan Kimtjaij**, ten overstaan van den deurwaarder CORNELIS MARINUS VAN ABCOUDE, qq. (3992)

PUBLIEKE

VERKOOP VAN VASTIGHEDEN.

Op Maandag den 24sten December 1860,
zal J. SPEET,
ageerende voor den Arabier **Said Abdul Adjies,** 1sten verbandhouder Publiek verkoopen:

No. **1.**

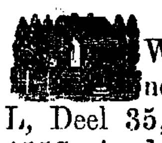

Een **ERF** bebouwd met een groot steenen Woonhuis met bovenverdieping en met pannen gedekt, gelegen in het Oosterveld, Blok L, Deel 35, No. 48, La. A, Nummer der verponding 4557, in de **Buiten Nieuwpoortstraat** naast de *Japansche Toko*, toebehoorende aan den chinees **Khouw Djoeseng**

No. **2.**

Een **ERF** bebouwd met een steenen Huis met pannen gedekt, gelegen in het Oosterveld, 32ste Deel van Blok L, No. 37, verponding No. 4349, gelegen in de **Buiten Nieuwpoortstraat,** en toebehoorende aan den chinees **Khouw Djoeseng.** (4007)

OP DE VENDUTIE,

die op Maandag den 24 December
zal gehouden worden
voor het Commissie-huis van

J. SPEET,

zal mede worden verkocht:

EEN GEBOUW VAN STEEN met Pannen gedekt, ingerigt tot Restauratie, staande en gelegen op Gouvernements grond, in de nabijheid van den Schouwburg te Batavia, zijnde aan dit Opstal verbonden **de uitsluitende Concessie tot het verkoopen van Dranken,** in de nabijheid van den Schouwburg bij voorstellingen aldaar.

(4005)

Op de Vendutie

van Maandag, 24 dezer, bij
J. SPEET.
zal mede worden verkocht:

Een zeer fraaije en buitengewoon groote

NEWFONDLAND-HOND.

(4006)

VENDUTIE

Op Maandag 24 December 1860,
wegens vertrek,
ten huize van den Heer *D. van den Broek* op *Tanah-Abang*, door

CASSALETTE & Co.,

VAN DIVERSE MEUBELEN,

zoo van **Mahonij** als **ander Hout.**

EEN WELLUIDENDE PIANO,
voor dit klimaat vervaardigd uit de Fabriek van *Pleijel & Co.*, te Parijs.
Voorts:
Spiegels, Schilderijen, Lampen, Porselein, Glas- Pleet- en Zilverwerk.

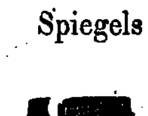

RIJTUIGEN, als: **Een Mylord, een Vis-à-Vis, een Kinderwagentje en Paard;**

DRIE SPANNEN HARDLOOPENDE WAGENPAARDEN, enz., enz.

Alles **Zondag 23 December** te bezigtigen.
(4030)

Op Donderdag den 27sten December aanstaande, zal J. SPEET,

VENDUTIE

houden voor de TOKO van den Heer RINCHON, op Noordwijk,
alwaar wegens Liquidatie alle de voorhanden zijnde goederen zullen worden verkocht, als Zijde Stoffen, Gros-de-Naples, Barège, Popelines en andere Stoffen voor Dames kleedjes, fijne Neteldoeken, Jaconas, Shawls, Fichus, Bloemen, Coiffures, Mantiljes, fijne Parfumerien, alles meest onlangs aangebragt en na den laatsten smaak vervaardigd.

Op de feestdagen van 25 en 26 December zal alles in gesorteerde en genummerde koopen ter bezigtiging liggen. (3993)

VENDUTIE

op den 27 dezer, voor de Toko
van den Heer TENTEE,
op het ***Stadhuisplein,*** door

VAN RIET & TER GOUW,

van:
Een partij SCHEEPSAFBRAAK,
Een „ OUD TOUWWERK,
Een „ „ LOOD,
Een „ KOPEREN BOUTEN,
Een „ „ SPIJKERS,
Een „ OUD BLADKOPER,
Twee LENSPOMPEN,
Vier SCHEEPSKOMBUIZEN met toebehooren,
Twee SCHEEPSSPILLEN met koperen blad.
IJZEREN BLOKKEN EN SCHIJVEN,

Een partij Leksteenen,

en
wat verder zal worden te voorschijn gebragt. (40..)

VERKOOP

VAN JAPANSCHE GOEDEREN.

Op Maandag den 31sten December 1860,
zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen, de ondervolgende JAPANSCHE GOEDEREN, aangebragt per Willem Eggerts; als:

10.000 **Bezems,**
40 **Schutsels** van 6 bladen,
58 „ „ 8 „
66 kisten Diverse **Paijongs,**
1 kist koperen **Keteltjes,**
126 pakken **Tjintjouw,**
5 kisten rood **Koperdraad.**
50 pakken à 2 rol **Vloermatten.**

(4021) JOHN PRYCE & Co.

VERKOOP SUIKER-KONTRAKT, C. A.

Op een nader te bepalen dag in het begin van 1861 zal onder nadere goedkeuring van Verhuurders, publiek verkocht worden, de huurregten van de

Landen Pebaijoran en Kalangsari

met daaraan verbonden Baten en Lasten.
Buiten grondhuur en andere voordeelen kan verwacht worden de productie over 1860, **Twaalf Duizend Picols** bedraagt.
Nadere informatien te bekomen bij
B. KOPERSMIT & Co.
Jhr. F. E. LEIJSSIUS (Pebajoran)
(4027) TIEDEMAN & VAN KERCHEM

GALERIJEN & ARMEN

voor

Gordijnen,

in diverse genres.
Bij
(4023) VAN WALCHREN & VAN DORP

WINSSER, DE LANGE & CO.,

hebben ontvangen:
Een Factuur prachtige

TAFEL-EN DESSERT MESSEN

met Ivoren en Ebbenhouten Heften, in stellen geheel compleet, met de daarbij behoorende

TRANCHEER- EN WILDMESSEN.

verder:
Aanzetstalen en Messenscherpers, Pennemessen, Couteaux-Catalans.
Alles van het beroemde Merk **„Bastet".** (3970)

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

THÉ-DANSANT

Op Zaturdag den 15 December 1860.

Namens het Bestuur:
De Secretaris,
(3994) BRUGMAN.

MAATSCHAPPIJ
van

TOONKUNST.

VOCAAL en INSTRUMENTAAL CONCERT
voor Heeren Leden en hunne Dames,
op Vrijdag den 21 *December* 1860,
des avonds ten 8 ure,
in het lokaal van den Schouwburg.

Namens de Directie.
C. VRIESENDORP.
(4033) *Secretaris.*

Bataviasche Schouwburg.

De bekend gemaakte Voorstelling, op Maandag den 17den a. s., is tot nadere aankondiging

uitgesteld.

De Directeur,
(4014) A. C. VAN DER ROEST.

GELD-LOTERIJ

ten behoeve van den
Samarangschen Schouwburg.

Wordt bij deze aan belanghebbenden bekend gemaakt, dat de trekking van bovengenoemde

LOTERIJ

welke bepaald is op den 24sten dezer, door bijkomende omstandigheden, tot een nader te bepalen dag is uitgesteld.

Loten blijven verkrijgbaar:

Te Batavia,	bij den Heer	**F. H. Tiedeman.**
„ Samarang,	„ „ „	**C. von Bornemann.**
„ Soerabaija,	„ „ „	**van Noord Borski.**
„ Soerakarta,	„ „ „	**J. A. Wilkens.**
„ Djocjokarta,	„ „ „	**Weijnschenk.**
„ Cheribon,	„ „ „	**M. Blok.**
„ Pekalongan,	„ „ „	**M. Neumann.**
„ Passaroean,	„ „ „	**W. van Rijck.**
„ Salatiga,	„ „ „	**N. D. van Slijpe.**
„ Rembang,	„ „ „	**Herman Hornung.**

De Secretaris,
W. R. SEVERING.
SAMARANG, 12 December 1860. (4008)

PROSPECTUSSEN

van het
Pensionnaat voor Jongelieden uit den deftigen stand,
van

W. LAAN,

te ***Amsterdam,***
zijn op franco aanvrage te bekomen bij
H. M. VAN DORP, te Batavia en
(4004) G. C. T. VAN DORP, te Samarang.

Winsser, de Lange & Co.,

hebben dezer dagen ontvangen:

HOLLANDSCH ZOUTVLEESCH,
in kleine Vaatjes
en
HOLLANDSCHE GEROOKTE OSSENTONGEN,
geëmballeerd.
Alles van puike kwaliteit. (3968)

Ontvangen:

Een factuur Engelsche

NAGELSCHUIJERS

en ander **Borstelwerk;**
Extra-fijne Engelsche **Scharen**, waaronder **Lampscharen,**
PATENT KURKETREKKERS,
Nieuw-Zilveren **LEPELS en VORKEN.**
Bij
(3969) WINSSER, DE LANGE & Co.

Per CHRISTIAAN ontvangen registreeks van ***Manilla*** eene groote partij

Manilla Sigaren,

No. 2 Cortado's van zeer goede kwaliteit.

In Consumptie en in Entrepôt verkrijgbaar bij
(3967) WINSSER, DE LANGE & Co.

Op nieuw ontvangen:

ECHTE LIMBURGER-KAAS,

bij
(3971) WINSSER, DE LANGE & Co.

Per **Schiller**, kapt. E. Saltzkorn ontvangen:

Japansche

SCHUTSELS,

van 6 en 8 bladen.

(3965) CASSALETTE & Co.

Le soussigné vient de recevoir:

UN BEL ASSORTIMENT DE MONTRES,

Pendules Françaises, Chaines d'Or, Lorgnettes pour Spectacles, Lunettes, Pince nez et Lorgnons.

(3973) J. RENAUD.

Ontvangen:

Jagtgeweeren à Bascule

(Systême Lefoncheux.)

ENGELSCHE SLA CHOEDJES.

Stereoscopen.

GALVANISCHE BATTERIJEN.

Bij
(3977) JOHN PRYCE & CO.

In Commissie ontvangen:

eene geheel nieuwe volledige

Stoommachine

(nominaal 40 paarden kracht.)

Adres
(3983) E. CHAULAN, DEELEMAN & Co.

Het

MAGAZIJN VAN PIANO'S

van

DUBRAY & Co.,

Gang Patjenongang,

is ruim voorzien van eene groote verscheidenheid uitmuntende Piano's in verschillend model, uit de Parijsche fabrieken, expresselijk voor het Indisch klimaat vervaardigd.

Hiervan geven zij een ernstig gemeenden waarborg, en tevens de verzekering, dat zij, indien er, uithoofde van gemis aan soliditeit, het een of ander gebrek aan deze Piano's mogt ontstaan, bereid zijn, die tegen andere te verwisselen.

Piano's in Ruil en te Huur.

Stemmen van Piano's. Abonnements-prijs *f* 25.— per kwartaal. Reparatie van allerlei soorten van instrumenten.

Muziek, Instrumenten, Snaren,
en eindelijk:

ONDERSCHEIDENE ORGELS.

(4002)

PUIKE

NIEUWE HARING,

in vaatjes van 6 *en* 12 *ps.*

Verkrijgbaar bij
Gebrs. VEIT,
(4020) *Passar Senen en Passar Pisang.*

Ronde Tapijten,

ALCATIEVEN,

KROONLAMPEN,

waaronder zeer **fraaije met kristallen ornamenten** en **twee prachtige geheel van pleet.**

Hang- en Tafellampen.

Bij
(3957) ABEELEN, DENNISON & Co.

HORLOGERS,

Photographie, Gravures, Byouteries, Orgues,

CARTES DE VISITE

avec PORTRAIT,

chez
RACINE, Frères.
(3962) *Molenvliet.*

Le soussigné a l'honneur d'informer le public de Batavia, qu'il vient de s'installer à son louage de Voitures, situé au

Djambattan Boesoek, Molenvliet,

et qu'il continue de Reparer

Chronemêtres, Montres, Pendules, Boites à Musique, Orgues, etc.

(3972) J. RENAUD.

De ondergerteekende, Vendu-Houder te *Padang*, westkust van Sumatra, maakt bij deze bekend, dat zijn

MAGAZIJN

voortdurend is voorzien van Meubelen.
(3590) A. H. J. DIEMONT.

PARTICULIERE POSTERIJ,

WELTEVREDEN,
naast 't Postkantoor.

Ter gelegenheid der feesten van **Kersdag en Nieuwe Jaar,** zal de Administrateur van af den **22 tot 31 dezer,** alle ***middagen precies*** om **4 uren,** DILIGENCES naar ***Buitenzorg*** doen vertrekken. (3961)

Ter voorkoming van misverstand en de mogelijke gevolgen van dien, vermeenen de ondergeteekenden het van hunnen pligt, ter kennisse van belangstellenden te brengen, dat de te Rotterdam opgerigte firma:

NIEUWENHUIJS & Co.

„Voor het verduurzamen van levensmiddelen en „het drijven van handel daarin, benevens verdere „Scheeps-provisien", in geene de minste betrekking staat tot de reeds sedert vele jaren te Amsterdam, (Buitenkant bij de Kalkmarkt U No. 65) bestaande firma **NIEUWENHUIJS Jr. & Comp.**

AMSTERDAM, 6 Febr. 1860. (3589)

Verloren:

Een zwarte Kanten Mantille.

De vinder kan des verkiezende op eene goede belooning rekenen.
Adres Bureau Java-Bode. (3982)

In de Residentie *Cheribon* wordt gevraagd **ter opleiding van drie meisjes en een' jongen,** (de oudste 12, de jongste 5 jaren),
een Gouverneur of eene Gouvernant van de Protestantsche Godsdienst.

Onder overlegging der noodige informaties, bewijzen van bekwaamheid en verlangde conditiën, gelieve men zich franco te adresseren onder Letter R. aan de Heeren M. BLOK & Co. te Cheribon. (3960)

Wordt **TE KOOP** *aangeboden:*

het land

„Janlappa, Tjicoppo & Mayak" toebehorende aan den Hoog WelGeb. Heer **Mr. V. M. Baron d'Ablaing van Giesenburg.**

Nadere informatiën zijn te bekomen bij
(3984) MACLAINE, WATSON & CO.

De ondergeteekenden maken bekend dat zij voor de Heeren

PAUL VAN VLISSINGEN en DUDOK VAN HEEL

en

Van VLISSINGEN Van HEEL en DEROSNE CAIL & Co.

te AMSTERDAM,

als reizend Ingenieur in Nederl. Indie hebben aangesteld, de Heer E. J. EVERTS, adres de Heeren VAN DEN BROEK en VEECKENS te Samarang.

DüMMLER & Co.

Batavia, 22 November 1860. (3914)

TE KOOP

Een groot en aangenaam gelegen **Huis**,

(4026) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co:

TE KOOP of te **TE HUUR**

Het **HUIS** op Kebon Sirih, naast den HoogEd.Gestr. Heer G. VOGELPOOT.

(3913) DüMMLER & Co.

A Vendre:

UN BENDY, NEUF,

chez

(3974) J. RENAUD.

Te Koop:

Eene keurige en volledige collectie

LAND-, ZEE- EN ZOETWATER SCHELPEN,

van den Molukschen Archipel.

Bij

(3956) ABEELEN, DENNISON & Co.

Te koop:

Wegens vertrek:

Op voordeelige voorwaarden het aangenaam gelegen **Huis** op **Molenvliet**, bewoond door den Heer **L. Bras.**

Informatiën bij

(3995) CASSALETTE & Co.

TWEE KAMERS TE HUUR met **kost**, op **Noordwijk** nabij de **Sluisbrug.**

Nadere inlichtingen bij den uitgever dezes. (3996)

OOST INDISCHE MAATSCHAPPIJ

VAN

ADMINISTRATIE EN LIJFRENTE

(Kantoor Batavia)

Het Indisch Bestuur dezer Maatschappij blijft steeds vaceren tot het overnemen van Administratien en het voeren van geldelijk beheer op de volgende billijke voorwaarden:

Bij overname 1 percent van alle gereede gelden en de waarde van Effecten en goederen.

Bij overgave 1 percent als boven en verder 5 percent van het bruto bedrag der jaarlijksche renten of provenuen door de Maatschappij ontvangen wordende.

Zijnde het Bestuur alhier gemagtigd, bij het aanvaarden van Administratien, omtrent bovengenoemde provisie van overname in zoodanige billijke schikkingen te treden als het belang der zaak mogt vorderen.

Tevens maakt voornoemd bestuur bekend, dat met 1ste Januarij 1861 onder Directie van den eerst ondergeteekende een kantoor te Samarang met hetzelfde doel zal geopend worden.

Het Indisch Bestuur der voornoemde Maatschappij,

V. J. VAN DOLDER.

G. SUERMONDT.

(4009) P. A. VAN BERESTEIJN.

Nederlandsch-Indische ZEE- EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Bovengenoemde MAATSCHAPPIJ is voortdurend bereid tot het sluiten van verzekeringen tegen brand op **Woon** en **Pakhuizen, Meubilair, Koopmansgoederen,** enz., alsmede op **Fabrijken** en **Industriëele Etablissementen.**

Informatiën te bekomen bij de Directie te Batavia en bij hare Agenten de Heeren

B. KOPERSMIT & Co. te *Samarang*, en

FRASER, EATON & Co. te *Soerabaija.*

Namens de Directie:

WIGGERS VAN KERCHEM, *Direkteur,*

(4001) F. H. TIEDEMAN, *waarnemend* „

Te Koop:

Een fraai Arabische

HENGST.

Te bevragen bij

(3980) JOHN PRYCE & Co.

TO SUGAR PLANTERS

and others

GEORGE FLETCHER,

Engineer and Sugar Millmaker of Famham place Gravel Lane Southwark London.

Begs respectfully to call the attention of Proprietors, Attorneys and managers of Estates, and all those that are in any way connected with the Manufacture of Sugar, to the great strength and superiority of his steam Engines, Sugar Mills, Juice pumps, Cane and megass Carriers, steam Clarifiers, Simonering Pans, Wrought and Cast Iron Sugar Pans, Steam Boilers of all Kinds, Mill Gearing and water wheels over those in general use, and especially to his Heavy slow speeded Sugar Mill, capable of extracting from 65 to 70 ℔ Cent of Juice out of the cane, of which mill he is the sole Inventor having introduced it in to the Island of Cuba in the Year 1837 (in which place he has had many years Experience as a Colonial Engineer) since when it has been in general request in the British, Danish, Spanish and Portuguise Colonies, and has given very great satisfaction, and having had upwards of twenty years practical experience in Machinery for Sugar Estates, begs to state; that any orders he may be favoured with, will be executed in a workmanlike and proper way.

G. F. begs to remark; that his Machinery may not appear cheap at first sight, but when *weight*, strength and quality of workmanship are taken in to consideration, it will be found cheaper ℔ Ton than any other maker, and he further begs to remark; that all those, who have had any practical experience of machinery for Sugar Estates are well aware of the trouble and serious losses that have arisen frequently from cheap and Defective Machinery; hence the desirability of having strong effective and well adapted Machinery! „such as G. F. is in the habit of supplying to his numerous Friends in the before mentioned places" in Conclusion and Considering the importance of the subject G. F. thinks it very proper here to remark that he makes it a general rule to finish everything in his Manufactory not leaving anything to be done on the Estate Excepting the Erection.

Communications addressed direct, or through British Merchants will receive prompt attention.

GEORGE FLETCHER

Engineer and Sugur Mill Manufacture Famham Place Gravel Lane Southwark London.

PRICES OF ENGINES AND BOILERS.

1st *June* 1860.

High Pressure.				Boilers.			Prices.	
Description.	Horse Power.	Diam. of Cylinder.	Length of Stroke.	Diam.	Length.	Number of Tubes.	Engines.	Boilers.
		"	' "	' "	' "		£	£
Diagonal....	12	12	2—6	4—9	18—0	1 Flue.	340	165
„	14	13	2—6	5—0	22—0	1 „	360	180
„	18	15	3—0	5—6	27—0	1 „	460	220
„	25	17	3—0	5—9	27—0	2 „	510	250
„	30	18	3—6	6—0	30—0	2 „	640	310
Column	30	18½	3—6	6—0	30—0	2 „	840	310
Diagonal....	35	20½	3—6	Two 5—9	25—0	2 „	700	500
Oscillator...	35	20½	3—4	Two 5—9	25—0	2 „	600	500
Column......	40	22	4—0	Two 5—9	26—0	2 „	1040	510
„	50	24	4—0	Two 6—0	30—0	2 „	1100	550

Sugar Mills.

Horse Power.	Rollers.		Bearings of Top Roll.		Description of Gearing.	Price.	Weight of Mill and Gearing.
	Diam.	Length.	Diam.	Length.			
	"	"	"	"		£	
12	22	42	7½	9½		415	18 Tons.
14	24	48	8¾	11½	Single.	600	27 „
18	24	54	9	11½	Compound.	650	29 „
18	26	54	9¼	11	„	700	32 „
25	26	60	9½	12¼	„	750	33½ „
30	28	60	10½	14¾	„	960	44 „
35	28	66	10½	14¾	„	1060	48½ „
40	28	72	10½	14¾	„	1120	51 „
50	30	72	11	15	„	1250	56 „

Packed and delivered for Shipment in either of the Docks in London less 5 ℔cent Discount for Cash.

(4003)

PHOENIX FIRE OFFICE

Gevestigd te LONDON sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.,** zoomede op **Suiker-, Koffij- en Thée-Établissementen,** tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . 1°/₀ 's jaars

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . . ¾°/₀ „

Suiker- en Koffij-Établissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. ¾°/₀

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . 1°/₀ „

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1½°/₀ „

Op Schepen. liggende op Reeden. . . . 1°/₀

E. MOORMANN & Co., te *Batavia.*

C. DAMNITZ & Co., te *Samarang.*

(3998) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija.*

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, ***Agenten op Java*** van de Heeren

FAWCETT, PRESTON & Co

Ingenieurs te Liverpool,

zijn bereid bestellingen aan te nemen op

SUIKER-

en

Rijstpelmolens

CENTRIFUGES,

Stoommachines, zoowel voor het land als voor schepen, **Gas-toestellen, Zaagmachines, Arak-distilleer Toestellen, IJzeren Pakhuizen,**

SUIKER PANNEN

in alle dimensiën, en alle andere soorten van

Machinerien.

Zij bieden te koop aan:

EENE HOOGDRUK

Stoommachine

en

SUIKERRIETMOLEN,

vervaardigd bij de hierboven genoemde firma, waarvan de afmetingen zijn, als volgt:

Diameter der Cylinder . . .	26	Eng. duim
Lengte „ „ . . .	54	„ „
Diameter „ „ (Stoommachine) . . .	14	„ „
Lengte der slag van „ „	42	„ „
Diameter der Stoomketel . .	5	„ voet
Lengte „ „ . .	17	„ „

Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseren bij

(3999) MORGAN, MELBOURN & Co.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.

Vroeg verval van krachten, veroorzaakt door buitengewoon hard en aanhoudend werken, ongeregeld leven of eenige andere verderfelijke oorzaak, zal opgeheven door deze pillen; door een aanhoudend gebruik van dezelven zullen de geest en ligchaams krachten hersteld worden. De buigende houding van het ligchaam zal geregt worden, de bevende spieren zullen vast worden door een geregeld gebruik van dit geneesmiddel. Deze pillen schijnen niet alleen de inwendige organen te versterken maar ook in iederen ader nieuwe levenskracht te storten. Laat de zieken niet zeggen dat zij te zwak zijn om te herstellen voor dat zij dit heilzaam middel gebruikt hebben.

Doosjes Pillen à ƒ 1. — ƒ3. — ƒ 5 —.

Potjes zalf à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
„ Banjoemaas	„	M. S. Cheriman.
„ Soeracarta	„	W. Veldman.
„ Djocjocarta	„	Buijn & Co.
„ Salatiga	„	F. Kruthoffer.
„ Tagal	„	Wed. Dort.
„ Cheribon	„	W. Gehlsten.
„ Cheribon	„	M. Blok en Co.
„ Samarang	„	H. L. Lijon en Co.

de Groot, Kolff & Co. en de hoofd agenten Soesman en Co.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 15 December 1860, N°. 100.

NOTHERN ASSURANCE COMPANY.
Opgerigt in 1836.
VOOR
Brand- en Levensverzekeringen.
Kapitaal 1,295,760 Pd. St.

De ondergeteekenden, Agenten van voornoemde maatschappij voor **Java** en de omliggende **Nederlandsche bezittingen**, zijn thans bereid om aan-verzoeken ter verzekering gevolg te geven.
(3000) MORGAN, MELBOURN en Co., *Batavia.*

Van de pers verschenen
en, des verkiezende, voor de bezitters van het eerste gedeelte op ***franco*** aanvrage verkrijgbaar:
de Tweede Aflevering
van de nieuwe Miniatuur-Uitgave der
Ned. Indische Wetboeken,
uitgegeven onder toezigt van
Mr. F. F. L. U. LAST,
Raadsheer in het Hoog-Geregtshof van Ned. Indië,
loopende deze tweede aflevering van af pag. 445 tot en met pag. 800 en bevattende:
Het Reglement op het houden der registers van den Burgerlijken Stand.
Het Wetboek van Koophandel.
De bepalingen, betrekkelijk de misdrijven begaan ter gelegenheid van faillissement en bij kennelijk onvermogen, enz.
Het Reglement op de Burgerlijke Regtsvordering voor de Raden van Justitie op Java en het Hoog-Geregtshof van Ned. Indië.
Het Reglement betreffende het hooger beroep aan den Hoogen Raad der Nederlanden, enz.
NB. Geene aanvrage geschiedende, zal deze tweede aflevering voor de bezitters van het eerste gedeelte worden aangehouden, totdat de *derde en laatste* aflevering zal zijn afgedrukt.
De Uitgever,
(3958) H. M. VAN DORP.

H. H. Letterkundigen
in deze gewesten,
worden beleefd maar dringend uitgenoodigd, HUNNE BIJDRAGEN voor den
Ned. Indischen Volks-Almanak
zoo spoedig mogelijk aan het adres van den ondergeteekende in te zenden, om de uitgave niet te lang te vertragen.
H. M. VAN DORP.
Batavia, 15 *December* 1860. (4017)

Boekhandel van H. M. van Dorp,
te Batavia.
Heden van de pers gekomen:
EEN WOORD
aan de
Suiker fabriekanten op Java,
over de verhouding tusschen de in het ***Rietsap*** aanwezige en de daaruit werkelijk te verkrijgen kristaliseerbare ***Suiker,***
door
J. A. Krajenbrink.
(3925) *prijs f* 1.—

JAVA-BODE
H. H. inteekenaren op bovengenoemd Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het **Eerste half jaar 1861** voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **franco** toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het Eerste halfjaar:

voor **Batavia**	*f* 12,50
„ **Java**	„ 15,—
„ **de Buitenbezittingen**	„ 17,50
„ **Nederland**	„ 22,50

Brieven *franco* aan *den Administrateur,*
H. M. VAN DORP.
De Inteekening en storting van dat Blad kan ook geschieden bij **Blok & Co.** en **A. A. Buzette** te Cheribon; Mevr. de Wed. **G. M. Dort** te Tagal; **de Groot; Kolff & Co.** en **G. C. T. van Dorp** te Samarang; **Le Roy & Co.** te Soerabaija; **Weijerman & Co.** te Pasoeroean; **G. H. Hoogenraad** te Madioen, **H. R. van Wijk, Hzn.** te Padang; **Ekhout & Co.** te Makassar; **Harmsen** te Amboina, en voor de niet genoemde Buiten-bezittingen bij de Agenten der schepen van den Heer **W. Cores de Vries.**
(3948)

Almanakken 1861.

INDISCHE ZAK-ALMANAKKEN, ingerigt tot Koopmans-, Kantoor- en Huishoudelijk gebruik, franco per post met een Kantoor-Almanak	*f* 3,—
KANTOOR-ALMANAK (opgeplakt). . .	„ 1,—
Idem met Dames-Portretten.	„ 1,—

Te Batavia bij
(4013) G. KOLFF & Co.

1861.

KANTOOR AGENDA.	*f* 5.—
OPGEPLAKTE KANTOOR-ALMANAK	„ 1.50
ONOPGEPLAKTE, IDEM	„ 1.—
Opgeplakte KLEINER, IDEM	„ 1.—

Verkrijgbaar bij
H. M. VAN DORP, te *Batavia.*
(3908) en M. BLOK & Co., „ *Cheribon.*

Per Mail ontvangen:
Almanach d'Illustration 1861.
Almanach Prophétique 1861.
(3942) H. M. VAN DORP.

NIEUWJAARS-VISITEKAARTJES,
op naam
gelithographieerd ad *f* 8.— per 100 ps.
Te *Bataviz* bij G. KOLFF & Co.
Te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co.
(3950)

GELITHOGRAPHEERDE VISITE-KAARTJES,
Letter naar verkiezing
bij
(3909) H. M. VAN DORP.

Nederlandsche
STAATSLOTERIJ.
M. Polak & Zoon,
gedelegeerde 1ste klasse te 's Hage.
244ste STAATSLOTERIJ,
groot *f* 990,000.—
bestaande uit:
20,000 LOTEN, 10,000 PRIJZEN EN 1 PREMIE.
Hoogste Prijzen *f* 100,000.- *f* 50,000.- twee van *f* 25,000.-, twee van *f* 20,000.- en een premie van *f* 30,000.- aan de laatste uitkomende de 60 hoogste prijzen.
Bestellingen op Loten in de 244e en volgende trekkingen worden voortdurend door den ondergeteekende tegen vooruit betaling aangenomen:

Een Heel Lot . . .	***f* 100.—**
Een Halve „ . . .	„ **50.—**
Een Vijfde „ . . .	„ **10.—**

door
H. M. VAN DORP, *Boekhandelaar.*
Batavia, 1860. (4011)

LOT ERIJ-OEWANG.
Bernama:
Nederlands. Staats-Loterij,
BESARNJA
***f* 990,000,— roepia,**
Njang nanti di tarek di Kantornja Toewan
M. POLAK,
di 's Gravenhage, (Negri Wollanda),
Njang boleh dapat dia poenja Nommor deri ini Loterij di Batawie sama Toewan
H. M. VAN DORP,
njang berkwasa deri inie Loterij:

Satoe nommor	***f* 100.—**
Satenga „	„ **50.—**
Lima bagian satoe nommor	„ **20.—**

(4012)

DEBITEUREN
aan de Firma VAN DER MEULEN & Co. *in likwidatie,* worden nu voor de **vierde maal nogmaals** verzocht hun Debet aan die Firma vóór Ult. van deze maand aan LIKWIDATEUREN af te dragen. (4024)

Vertrekkende Personen.
A. W. F. Tuckerman en **Echtgenoot.**
(3988)

STOOMBOOT OENARANG.
Het vertrek dezer boot is voor de maand
December,
vastgesteld als volgt:
Van BATAVIA naar SAMARANG en SOERABAIJA 30 December.
Van SAMARANG naar SOERABAIJA 15 Dec.
Van SOERABAIJA naar SAMARANG en BATAVIA 19 Dec.
Van SAMARANG naar BATAVIA 21 Dec.
Informatiën te bekomen bij
de Agenten,
(3910) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

VERTREKDAGEN
van de Stoomboot
SAMARANG PAKKET,
naar TANDJONG KAIK,
den **15, 16** en **17 December e. k.,**
des morgens ten zeven en des namiddags ten 1 ure.
Passage ZES GULDEN per persoon.
De Agenten,
(3952) BUIJS, JACOBSEN & Co.

STOOMSCHIP
PRINS VAN ORANJE.
Vertrek dagen over December is bepaald als volgt:
VAN
Batavia naar Samarang den 20sten dezer.
Nadere informatiën bij
De Agenten,
(3989) MORGAN, MELBOURN & Co.

De Stoomboot
SAMARANG PAKKET
vertrekt den 20sten dezer naar CHERIBON en terug en den 28sten dezer naar CHERIBON en SOERABAIJA.
De Agenten,
(4016) BUIJS, JACOBSEN & Co.

STOOMGELEGENHEID.
Naar **Samarang** en **Soerabaija** per het Stoomschip **Palembang** op den 22 dezer.

Naar **Benkoelen** en **Padang** per het Stoomschip **Ambon** 2 maal 24 uren na aankomst der verwacht wordende Landmail.

Naar **Muntok, Riouw** en **Singapore** op den 3 Januarij 1861.
Nadere informatiën bij
W. CORES DE VRIES.
Batavia, den 15 December 1860. (4028)

Het vertrek van de Stoomboot
SAMARANG PAKKET,
naar PALEMBANG over MUNTOK,
den 21sten dezer zal geen plaats hebben.
De Agenten,
(4015) BUIJS, JACOBSEN & Co.

PASSAGE naar NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het Snelzeilend, welbekend

NEDERLANDSCH SCHIP

LOUISA,

kapt. P. BUIJS Jr.,

deze bodem heeft zeer schoone inrigtingen en is zeer aan te bevelen voor den overvoer van familien.

Het vertrek naar Nederland zal tegen het einde der volgende maand plaats hebben.

Informatiën bij

de Agenten,

(3976) B. KOPERSMIT & CO.

Voor Passage naar

Rotterdam

wordt aangeboden het snelzeilend Nederlandsch Barkschip

„MARINUS WILLEM"

kapitein **P. van Duijn.**

Uitmuntend ingerigt voor den overvoer van Passagiers, varende een bekwaam Geneesheer.

Het vertrek zal medio Januarij van Samarang plaats hebben.

Nadere informatiën zijn te bekomen te Samarang bij de HH. Mc. NEILL & Co. en alhier bij den Gezagvoerder in het Java-Hotel en

de Agenten

(3985) MACLAINE, WATSON & Co.

Voor Passagiers

wordt gelegenheid naar **Amsterdam** aangeboden met het Nederl. Schip

Dionysia Catharina,

Kapt. BERCKELBACH VAN DER SPRENKEL.

Deze bodem wordt op de kust volladen en zal tegen den 24sten a. s. gereed kunnen zijn, om van hier de reis naar **Nederland** te aanvaarden.

Nadere informatien te bekomen bij

de Agenten,

(4010) PAINE, STICKER & Co.

BATAVIA, 15 December 1860.

EXTRAKTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BATAVIA, den 8sten December 1860. *(No. 12.)*

(Staatsblad no. 113.)

Gelet, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Te bepalen, dat het Chineesch bestuur ter hoofdplaats Samarang zal bestaan uit:

1 kapitein, en
6 luitenants.

Ten tweede: enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De 1ste Gouvernements Sekretaris,
WATTENDORFF.

BATAVIA, den 10den December 1860. *(No. 10.)*

(Staatsblad no. 114.)

Gelezen de missives:

1o. van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van 21 April 1860, La. A, No. 9/442;

2o. enz.

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: enz.

Ten tweede: Krachtens magtiging des Konings en behoudens het bepaalde bij artikel 1 van het besluit van 28 April 1860 No. 1 (staatsblad No. 87), de artikelen 10 en 11 van het reglement voor het weduwen- en weezenfonds van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indie (staatsblad 1854 No. 93) te wijzigen en aan te vullen, als volgt:

Artikel 10.

De gewone bijdrage aan dit fonds wordt, voor de hierna genoemde deelgeregtigden, bepaald op negen ten honderd en wordt geheven:

A.
B. } blijven onveranderd.
C.

D. Voor advokaten, prokureurs, notarissen en translateurs op de bezittingen op en buiten Java. — met uitzondering van de advokaten, prokureurs en notarissen te Batavia, Samarang en Soerabaija, — onverschillig of de als zoodanig fungerende personen al dan niet met andere ambten zijn bekleed,

over het werkelijk bedrag der als zoodanig genoten wordende inkomsten, voor zoo verre over die inkomsten niet wordt bijgedragen volgens de tarieven bedoeld bij artikel 12.

E. Voor de advokaten, prokureurs en notarissen te Batavia, Samarang en Soerabaija, gedurende de drie eerste jaren van hunne toelating, van een beloop van *f* 600 en na dien tijd van eene som van *f* 1000 's maands.

F. blijft onveranderd.

G. Voor advokaten, prokureurs, notarissen en translateurs op de bezittingen op en buiten Java, — met uitzondering van de advokaten, prokureurs en notarissen te Batavia, Samarang en Soerabaija, — na de nederlegging van hun ambt, bij toepassing op hen van artikel 3 van dit reglement, fakultatieve deelgeregtigden geworden zijnde, voor zoo verre zij niet wegens andere ambten aan het fonds hebben bijgedragen,

over het werkelijk bedrag der door hen over het laatste jaar genotene inkomsten, wanneer zij korter dan twintig jaren verpligte kontribuanten aan het fonds zijn geweest.

H. voor advokaten, prokureurs en notarissen te Batavia, Samarang en Soerabaija, na de nederlegging van hun ambt, bij toepassing van artikel 3 van dit reglement, fakultatieve deelgenoten geworden zijnde,

over het werkelijk bedrag waarover zij laatstelijk aan het fonds verpligt hebben bijgedragen, wanneer zij korter dan twintig jaren verpligte kontribuanten aan het fonds zijn geweest.

Artikel 11.

Voor de hierna genoemde deelgeregtigden wordt de gewone bijdrage aan het fonds bepaald op acht ten honderd, als:

A.
B. } blijven onverandeerd.

C. Voor advokaten, prokureurs, notarissen en translateurs op de bezittingen op en buiten Java, met uitzondering voor de advokaten, prokureurs en notarissen te Batavia, Samarang en Soerabaija, na de nederlegging van hun ambt bij toepassing op hen van artikel 3 van dit reglement fakultatieve deelgeregtigden geworden zijnde, voor zoo verre zij niet wegens andere ambten aan het fonds hebben bijgedragen,

over één vierde gedeelte van de door hen over het laatste jaar genoten inkomsten, wanneer zij twintig jaren of langer verpligte kontribuanten aan het fonds zijn geweest.

D. Voor advokaten, prokureurs en notarissen te Batavia, Samarang en Soerabaija, na de nederlegging van hun ambt, bij toepassing op hen van artikel 3 van dit reglement, fakultatieve deelgeregtigden geworden zijnde,

over *f* 4,000 's jaars wanneer zij twintig jaren of langer verpligte kontribuanten aan het fonds zijn geweest.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De 1ste Gouvernements Sekretaris,
WATTENDORFF.

Bij Koninklijk besluit van den 15den September 1860 no. 54, is de eerste luitenant J. G. H. Grooss, van de infanterie van het leger in Nederland, thans tijdelijk gedetacheerd bij dat in Oost-Indie, definitief overgeplaatst bij het wapen der infanterie van laatstgenoemd leger, met bepaling dat hij daarbij zal rangschikken tusschen de eerste luitenants C. H. J. Gaijmans en J. J. H. Popta, van dat leger.

Bij Koninklijk besluit van den 6den October 1860, no. 73, zijn voor de burgerlijke dienst in Nederlansch-Indie benoemd:

tot ambtenaren van de eerste klasse. de kandidaat ambtenaren voor gemelde dienst mr. W. van Lennep en mr. R. van Eibergen Santhagens;

tot ambtenaar van de tweede klasse, de kandidaat ambtenaar voor gemelde dienst D. F. W. Lucassen.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van den 15den Augustus 1860 lett. A, no. 25, is aan den notaris te Batavia J. R. Kleijn, thans met verlof in Nederland, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van één jaar, buiten bezwaar van den lande.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van den 27sten September 1860 lett. A, no. 30, zijn aan den heer T. J. Stieltjes, aan wien eene zending naar Nederlandsch-Indie is opgedragen, krachtens de daartoe verkregene magtiging des Konings, toegevoegd:

Als ingenieurs der tweede klasse, de heeren N. H. Henket, thans hoofdopzigter bij 's Rijks waterstaat in Nederland, te Dieren, en J. G. van Gendt, jr. laatstelijk als ingenieur werkzaam bij het kanaal nabij Koevorden, thans te Haarlem.

als adspirant-ingenieurs, de heeren C. van Panhuijs, thans ingenieur-werktuigkundige te Fijenoord en C. J. van Doorn, thans civiel ingenieur te Utrecht.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de kommies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens haven- en pakhuismeester te Siboga, L. van Roode, benoemd kommies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens havenmeester te Baros.

Eervol, uit zijne betrekking, de ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens fungerend havenmeester te Bandjermassing, C. J. Visser.

Ontheven:

Eervol, van de tijdelijke waarneming der betrekking van ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Bandjermassing, A. C. Jehgers, laatstelijk kommies op het bureau van den adsistent-resident van Aijer Bangies en Rau.

Ingetrokken:

Op zijn verzoek, de benoeming van J. J. F. Brouërius van Nidek, tot translateur voor de Fransche taal te Soerabaija.

Benoemd:

Tot ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens fungerend havenmeester te Bandjermassing, J. W. Kroon, laatst onder-kommies der eerste klasse bij de recherche te Batavia, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot kommies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens havenmeester te Baros (Sumatra's Westkust), de onder-kommies der eerste klasse bij de recherche te Batavia, G. F. Neuendorff.

Tot posthouder te Soekadana, residentie Wester afdeeling van Borneo, de haven- en pakhuismeester te Singkawang, M. J. Pluim Mentz.

Goedgekeurd:

Dat door den Resident van Ternate.

BIJ DE SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS ALDAAR.

Is ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid, V. A. Amiot, majoor der infanterie, aan wien alsnog wordt dank betuigd voor de als zoodanig door hem bewezene diensten.

Is Benoemd:

Tot lid, J. van Leijden, kapitein, militair kommandant te Ternate.

Schutterijen, enz.

BIJ HET BATAILLON SAMARANGSCHE SCHUTTERIJ.

Bevorderd:

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant H. Schallig, van het korps.

Benoemd:

Tot tweede luitenant, de sergeant Mohamat Isa Sech Ladie, van het korps.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de majoor der infanterie A. Abeleven.

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de eerste luitenant, kommandant der lijfwacht dragonders van Z. H. den Sultan te Djokjokarta, A. C. E. Ellinckhuizen.

Benoemd:

Tot adjudant bij het 2de bataillon infanterie, de eerste luitenant A. L. van Ham, van het korps.

Tot plaatselijken adjudant te Willem I, de eerste luitenant J. M. Wethmar, van het 2de bataillon infanterie, met bepaling, dat hij als zoodanig bij zijn wapen zal worden gevoerd à la suite.

Tot kommandant der lijfwacht dragonders van Z. H. den Sultan te Djokjokarta, de eerste luitenant J. A. Kalkhoven, kommandant van het detachement djajang sekars in de residentie Cheribon.

Tot tweede luitenant, kommandant van het detachement djajang sekars in de residentie Cheribon, de adjudant-onderofficier, standaarddrager bij het regiment Oost Indische kavallerie, G. H. Alstede.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Bevorderd:

Tot apotheker der tweede klasse, bij het garnizoens-hospitaal te Soerakarta, de apotheker der derde klasse A. G. Veltman, thans ter beschikking te Batavia.

Tot apotheker der tweede klasse, bij het groot militair-hospitaal te Weltevreden, de apotheker der derde klasse G. C. Moesman, van dat hospitaal.

Overgeplaatst:

Bij het groot militair-hospitaal te Amboina, de apotheker der tweede klasse D. Eekma, van het garnizoens-hospitaal te Soerakarta.

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE.

Bevorderd:

Tot kapitein bij het personeel, de eerste luitenant-adjoint bij den generalen staf, H. G. Boumeester.

ADVERTENTIEN.

Mail- en Pakketvaart-Dienst in Nederlansch-Indie, gedurende het jaar 1861.

Het vertrek der stoombooten voor de mail- en pakketvaart-dienst in Nederlandsch-Indie gedurende het jaar 1861 is vastgesteld als volgt:

Van Batavia via Muntok en Riouw naar Singapore, op den 3den en 17den van iedere maand.

Van Batavia via Samarang naar Soerabaija, op den 7den van iedere maand.

Van Soerabaija via Makassar naar de Molukken, op den 13den van iedere maand.

Van Batavia via (Billiton) Pontianak naar Singkawang, op den 8sten van iedere maand.

Van Batavia via Benkoelen naar Padang, op den 23sten van iedere maand.

Van Soerabaija via Bawean naar Bandjermassing, op den 27sten van iedere maand.

Het Vendu-departement is van af Maandag den 17den December 1860 verplaatst naar de Buiten-Nieuwpoortstraat, in het lokaal vroeger bekend onder den naam van Japansche toko.

In verband met de in den laatsten tijd meermalen plaats gehad hebbende overtredingen van het bepaalde bij het slot van § *d*, art. 1 van de resolutie dd. 20 Januarij 1836 no. 3, acht de Resident van Batavia het niet overbodig, aan de eigenaren van gronden, gelegen binnen de verboden kringen van de sterkten om en bij Batavia in herinnering te brengen:

dat op zoodanige gronden geene nieuwe of meerdere gebouwen mogen worden opgerigt, zonder speciale vergunning van de regering, kunnende echter voor zoo veel betreft kleine planken of bamboezen met pannen gedekte woningen, welke op zich-zelve weinig of geene waarde hebben en voor overplaatsing vatbaar zijn, die vergunning ingevolge staatsblad 1848, no. 13 door den Resident worden verleend, indien de eigenaren der gronden door middel van eene verklaring in tegenwoordigheid van twee getuigen, op een zegel van een halven gulden, ten kantore van den rooi-meester doen blijken, dat zij afstand doen van het regt om voor zoodanige woningen eenige schadevergoeding te vorderen, en de verpligting op zich nemen, ze bij de eerste aanzegging ten hunnen koste te doen wegruimen.

Berigt voor Zeevarenden.

De schout bij nacht, kommandant van Z. M. zeemagt in Oost-Indie en inspekteur der marine, brengt ter kennisse van de zeevarenden, dat op den 28sten November jl. eene ijzeren tonneboei gelegd is in de Lucipara passage, ter vervanging van de jongst verloren geraakte bakenton; en wel in de volgende ware peilingen, als:

Lucipara-eiland Z. 49° 40' O.
Lucipara-punt Z. 16° 26' W.
St. Paulus-berg N. 72° 50' O en
Sumatra's eerste punt N. 22° W.

Deze tonneboei is wit geschilderd, ligt in 4½ vm. diepte, en behoort door de schepen en vaartuigen, welke noordwaarts naar Straat Banka stevenen, aan stuurboords zijde gehouden te worden.

VENDUTIEN.

Maandag 17 December, voor het woonhuis van den Heer Lagracinière door Cassalette & Co.

Dingsdag 18 December, voor het woonhuis van Mevrouw Pon door Cassalette & Co.

en

Voor het kommissiehuis van Abeelen Dennison & Co.

Woensdag 19 December, voor het woonhuis van Mevrouw Pon door Cassalette & Co.

en

Voor het kommissiehuis van Slooten Morgan & Co.

Donderdag 20 December Exekucie bij den Chinees Ang Tjiangtgouw.

en

Verkoop van vogelnestjes door Arnold en Zonen.

Vrijdag 21 December, voor de toko van Gebs. Veit op Passersenen.

en

Voor de pakhuizen van Pandel Stiehaus, door Cassalette & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van Woensdag jl. worden opgeroepen de debiteuren en krediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Bataviasche Weeskamer te Bantam, van wijlen den Europeschen werkbaas bij het burgerlijk bouw-departement te Bantam, L. L. Docquier.

Door de Weeskamer te Samarang, van wijlen Jan Scheltama in leven koopman te Samarang.

Door de Wees- en Boedelkamer te Samarang, van wijlen Frederika Catharina Neijs, weduwe van Samuel Molet, zonder beroep, Evert Andries Kok, zonder beroep, Jacobus Hals, gepensioneerd soldaat en postmandoor te Troeko, afdeeling Kendal, Tennis Floor, Godfried Mensener, Louis de Gros, Hendrik van Boven, Teeklenburg.

Door de Weeskamer te Samarang, van Wilhelmus Tonser, Jean Bernard de Portere, Jacobus Verharen, gepensioneerde militairen, Johanna Hendrika Karstens, weduwe H. van Rhijn.

Door de Boedelkamer te Samarang, van wijlen de Chinesche vrouw Oeij Liannio, huisvrouw van Tan King Gie.

Door de Boedelkamer te Soerabaija, van wijlen den Chinees Ong Tjong Lie en de Chinesche vrouw Tan Jan Nio.

Door de Agenten der Soerabaijasche Wees- en Boedelkamer te Modjokerto, van wijlen J. J. Jacobs.

Door de Agenten der Soerbaijasche Weeskamer te Pasoeroean, van wijlen den Arabier Sharif Hasan bin Mohamat bin Achmat Mahrabi, den Chinees Kwiek-hiang, en den heer Arie van der Vlugt.

Door den Testamentairen Executeur, te Pasoeroean, van wijlen den heer H. M. Vriezema, in leven opziener op de suikerfabriek Pleret.

Door de Kommissarissen van wijlen den 1en luitenant der artillerie J. Janssens.

Aangekomen Vreemdelingen.

VAN DEN 12den TOT 14den DECEMBER 1860.

MARINE HOTEL. A. L. Kraft, van Holland. — Welbeek, van Buitenzorg. — Oudraat, van de Reede.

HOTEL DER NEDERLANDEN. D. Ples, van Buitenzorg. — Mevr. Gallas en Familie, van Telok Betong. — J. Timmer, van Muntok.

HOTEL DES INDES. Van der Broek, van Onrust. — Ho... van Idem. — Bosschert, van Idem. — G. van Wijk, van Reede. — C. Poensen en familie, van Rotterdam. — J. J. Re...mert en familie, van Idem. — L. Rozie, van Singapore. — Vi... van Rotterdam. — Hardy, van Samarang.

JAVA HOTEL. J. C. Bierengs, van Casperstraat. — P. O. Schmidt en Echtgenoot, van Calcutta. — C. J. van de Liefde, van Rotterdam, — J. A. Schwarz, van Idem. — J. Hensing, van Nieuwe Diep. — N. K. Holtius, van Idem. — H. A. Harms, van Idem. — J. C. Schaeffer, van de Reede. — C. van der Burg, van Hongkong. — G. Brolin, van Idem. — B. Plessmann, van Idem — H. Freusein, van Idem. — A. Schilperoord, van Palembang.

Vertrekkende Personen.

F. O. Marshall. — J. de Vries.

De uitreiking der Militaire Willemsorde.

Wie gevoelt ze niet, de toovermagt, die »het kruis" uitoefent op den militair! Wie ziet niet met welgevallen de regtmatige fierheid van een gedekoreerde! Tot welke inspanning spoort niet het uitzigt aan het kruis te bekomen!

IJdelheid, zegt welligt iemand, het gevoel van zijn pligt te hebben gedaan, het vaderland als braaf soldaat te hebben gediend, getrouw, in alle opzigten getrouw te zijn geweest aan den eens gezworen eed van trouw, ziedaar wat de belooning, de grootste, schoonste, eenigste belooning moest zijn van den militair.

Gij hebt gelijk, zoo *moest* het zijn, maar zoo *is* het eenmaal niet, en zoo lang de mensch geen geheel geestelijk, maar ook zinnelijk wezen is en blijft, zoolang heerscht ook de zucht naar een uiterlijk teeken, een blijk van onderscheiding; en de hoop om zulk een onderscheiding te bekomen, zijn borst te zien versieren met een koninklijk blijk van goedkeuring voor betoonden trouw, *moed* en *beleid*, ze doet het oog schitteren en vlammen, de borst jagen van geestdrift en het harte kloppen van moed: de soldaat veracht het doodsgevaar, hij strijdt als een held. Neem het uitzigt op bevordering, op ... op onderscheiding weg, en ge hebt hem van een der magtigste spoorslagen van inspanning, zelfverloochening en zelfopoffering beroofd.

Maar niet alleen de ridderorde-zelve, ook de wijze waarop, de plaats waar en de tijd wanneer moeten hierbij in rekening worden gebragt. Geef den dapperen strijder in de kazerne of in zijne kamer het met levensgevaar en smart en bloed gekochte, zoo vurig verlangde ridderteeken en het zal hem niet half zoo begeerlijk voorkomen. Dit heeft men teregt begrepen, en daarom geschiedt die uitreiking met alle mogelijke militaire pracht. Maar ook de plaats en de tijd komen hier in aanmerking. Zal de uitreiking eener dekoratie niet oneindig meer indruk maken, wanneer zij, waar zulks eenigzins mogelijk is, op de plaats der strijdszelven, omringd van al de, zij het dikwerf bloedige, attributen des oorlogs? Een ontkennend antwoord achten wij onmogelijk. Aan dit denkbeeld van plaats knoopt zich onmiddelijk dat van tijd. Hoe korter de pooze is, die er verloopt tusschen het bedrijven der daad en het ontvangen harer belooning, hoe verscher alles in 't geheugen ligt, zoowel bij den gedekoreerde-zelven als bij zijne makkers, des te grooter, dieper en meer gevoeld is de indruk, dien zij daardoor ontvangen.

Zoo *moest* het zijn, maar het *is* op verre na zoo niet. Voor eenigen tijd werden hier op het Waterlooplein dekoratiën uitgedeeld aan hen, die zich bij de krijgsverrigtingen te Djambi hadden onderscheiden en meer dan *twee jaren* waren er na de Djambische expeditie verloopen. Nu vragen wij: hoeveel der makkers van den moedigen soldaat, die daar op Sumatra dapper streed, waren er nog overig, nog om en bij hem? Hoevelen waren niet reeds verplaatst, naar Nederland vertrokken of wel als een offer des doods gevallen? Hoe menigeen was er toen niet onder hen, die nooit Djambi had aanschouwd en derhalve uit den aard der zaak weinig belang moest stellen in een belooning voor iets, waarvan het geheugen hem geen enkele herinnering hervoortriep? En wat moet aangenamer zijn voor den geridderde, dan dat hij, 't zij in de chambrée, 't zij in de kantine of waar dan ook, die doorgestane dagen van ontbering en gevaar, de daden van roem nog eens in zijn geheugen terug roept en als ware het ze op nieuw beleeft? Gemeenschappelijke herinneringen, om ze maar eens zoo te noemen, aan wat men zamen doorleefde, 't zij droefheid of vreugde, zijn ze niet voor iedereen even zoet; al tinten de eerste zich met een licht waars van stillen weemoed? Of waarom heeft onder vrienden, die elkaêr in langen tijd niet aanschouwden, het ophalen ook van de kleinste bijzonderheden, zamen beleefd, iets zoo onbeschrijflijk gelukkelijks en genotvols?

Veel van dat onwaardeerbare genot mist de soldaat bij de tegenwoordige wijze van dekoreeren. Gaan we slechts even den gewonen omslagtigen loop van zaken na: De kommandant eener expeditie draagt aan den bevelhebber des legers de personen voor, die zich eene onderscheiding hebben waardig gemaakt! van het militair departement gaan de stukken naar het indisch gouvernement, van hier naar het opperbestuur, zoodat er reeds eenige maanden verloopen zijn, voor de koning de voordragten goedgekeurd heeft, en wederom een paar maanden, voor dat zij hier terugzijn. Werden de kruisen dan nog maar onmiddelijk uitgedeeld. Maar neen! met echt-hollandsche bedaardheid en langzaamheid pakt men de diplomaas en dekoratiën in Nederland netjens in eene kist, vervolgens zoekt men scheepsgelegenheid, natuurlijk bij de Handelmaatschappij, en na verloop van jaar en dag komen ze hier aan, om eindelijk, eindelijk te worden uitgereikt. Het kan niet anders, of deze talmende manier moet het koninklijk blijk van verdienste veel van zijn prestige doen verliezen, dat door de meerdere mildheid, waarmeê men in de laatste jaren de Willemsorde heeft uitgereikt, niet wordt goedgemaakt. Nog meer, hoeveel voor wie een ridderorde is weggelegd, sterven niet voor zij haar ontvangen! In Mei jl. heeft Z. M. de benoeming geteekend tot ridders van wie zich bij de Bonische expeditie hebben onderscheiden, welke benoemingen hier met de mail van 7 Julij zijn ontvangen. Sints dat oogenblik zijn thans dus vijf maanden verloopen, en nog is er geen enkel kruis uitgereikt, — ze zijn nog niet ontvangen.

Slaan we thans even een blik op Bandjermassing. Zes maanden wordt daar gestreden en de ongehoordste vermoeijenissen doorgestaan, vermoeijenissen en ontberingen, waarvan de bloote gedachte ons met eerbied doet opzien tegen hen, die ze om ons gezag in die gewesten te schragen en te herstellen, verduren. Er worden daden bedreven, waarvoor de versierselen der Willemsorde maar een zeer geringe belooning zijn, — dag aan dag, week aan week, maand aan maand. Hoevelen dier dapperen dalen niet met onversierde borst ten grave, gelijk reeds met de kapiteins Graas en Schiff het geval is? Daarom vragen wij: waarom bij het groote vertrouwen, in den bevelhebber van *zulk* een expeditie gesteld, ook nog niet dit gevoegd, van op het slagveld-zelf, onmiddelijk na de daad, de belooning te kunnen laten volgen?

Het benoemen tot ridder is een koninklijk praerogatief, zegt men. Toegestemd, maar daar de koning zijn schoonst, inderdaad benijdbaar praerogatief, het regt van gratie, aan den Gouverneur-Generaal, zijn vertegenwoordiger in deze gewesten, heeft afgestaan, waarom dan ook niet dit, van toch zoo oneindig minder belang, doch 'twelk tevens, op zijn tijd aangewend, ontzachlijk veel waarde zou hebben en veel uitwerken?

Doet een antecedent in dezen iets af, zoo zij hier herinnerd aan de bevoegdheid, door koning Willem I aan generaal Chassé toegekend, om op Antwerpens Citadel ridderordes te mogen schenken, onder nadere goedkeuring des konings. Even goed als dit toen daar geschiedde, zou het thans hier kunnen gebeuren. Of zoo dit te veel gevraagd mogt zijn, dan zou men hier ten minste een behoorlijken voorraad dekoratiën en diplomaas in blanko, door den kanselier der orde geteekend, kunnen hebben, waardoor de uitreiking dier onderscheidingsteekenen ten minste eenige maanden vroeger geschieden kon.

Wij bevelen dit onderwerp der aandacht van het Militair Departement en met name aan den bevelhebber des legers, Hij, zelf militair, zelf gedekoreerd voor dappere bedrijven, hij zal beter dan anderen de waarheid van wat wij opmerkten gevoelen. Aan hem is het, om voorstellen daarover aan de indische regering te doen.

BATAVIA.

De afloop der heden ochtend gehouden suikerveiling van 60,000 pikols, waarvan 40,000 te Soerabaija en 20,000 te Samarang, is gemiddeld *f* 16,06 voor no. 16.

— Op den 27sten November hebben negen leerlingen der geneeskundige school in het groot militair hospitaal te Weltevreden een voldoend examen als doctor djawa afgelegd.

— Van Gouvernements wege is te Pekalongan publiek uitbesteed: de overvoer gedurende de jaren 1861 tot en met 1863 van Gouvernements produkten, geld en andere goederen uit de pakhuizen te Pekalongan naar boord der aldaar ter reede liggende schepen, en van zout en andere Gouvernements goederen met die schepen naar de pakhuizen te Pekalongan, tegen betaling van 9½ cent per pikol.

— Te Probolingo, de levering gedurende het jaar 1861:

a. van gras en padi voor de paarden der Gouvernements brievenposterij in dat gewest, respektivelijk tegen 25 en 4 cents per ration;

b. van vivres etc. ten behoeve der aldaar gestationeerde kruisboot, als:

rijst.	tegen *f* 5,06	per pikol.
zout	» » 8,—	» »
gedroogde visch . .	» » —25	» pond.
klapperolie	» » —60	» kan.
brandhout.	» » 6,50	» vadem.

— Te Pasoeroean, de levering, gedurende het jaar 1861, van de navolgende benoodigdheden ten dienste der residentie, als:

a. voor de pradjoerits:

rijst	tegen *f* 5,50	per pikol,
klapper-olie tot verlichting hunner kazernes en wachten.	» » —,45	» bottel;

b. voor de opvarenden der kruisboot:

rijst	tegen *f* 5,50	per pikol,
gedroogde visch .	» » 15,—	» 100 A. pd.,
klapper-olie , .	» » —,50	» bottel,
brandhout . .	» » 8,—	» vadem;

c. voor de gevangenen en dwangarbeiders te Pasoeroean en Malang:

voeding	tegen 11 cents	pr. hoof daags,
klapper-olie tot verlichting der gevangenissen te Malang en Bangil	» 45 »	» bottel;

d. voor de posterijen:

padi	tegen *f* 4,—	per 100 A. pd.,
gras . . . , .	» » —,45	» ration,
dumpel-olie. .	» » —,50	» bottel.

— Te Muntok (Banka) de levering, gedurende het jaar 1861, van:

a. smeltpijpen ten behoeve van het mijnwezen op Banka, tegen 14 cents per stuk;

b. voeding enz. aan de gevangenen en dwangarbeiders te Muntok, tegen 7 cents per hoofd daags, en van ververschingen voor de zieken onder die lieden, als

Volwassen kippen	tegen 27	cents per stuk.
Thee	» 69	» » Amst. pd.
Suiker . . .	» 17	» » » »
Arrowroot . .	» 19	» » » »
Brood . . .	» 20	» » » »
Melk	» 32	» » bottel.

c. vivres enz. ten behoeve der in de wateren van Banka gestationeerde gouvernements schoeners en kruisbooten, als:

Beschuit of hardbrood	tegen *f* 16.—	per 100 Ams. pd.
Gedroogde visch : .	» » 14.—	» » » »
Brandhout	» » 2—	» kl. vadem.

— Te Riouw,

a. van voeding aan gevangenen, kettinggangers en bannelingen te Riouw, daaronder begrepen de olie benoodigd tot verlichting der lokalen, waarin deze personen gehuisvest zijn, tegen 20 centen per hoofd daags;

b. van vivres etc. voor de opvarenden der te Riouw gestationeerde kruisbooten, zoomede van lampolie ten dienste van het haven-departement en de seinlantaarns aldaar, t. w.:

rijst	tegen *f* 6,—	per pikol.
zout	» » —, 6	» A. pond.
gedroogd visch . .	» » —,29	» » »
klapperolie	» » 1,39	» kan.
lampolie	» » 1,25	» »

BATAVIA. — In de bestuurs-vergadering der Nederlandsch Indische Maatschappij van Nijverheid op Dingsdag den 11den December jl., zijn als gewone leden aangenomen de heeren: dr. C. Swaving, A. Mohr, T Haasman en D. J. Guijkens, allen te Batavia.

— De heer A. B. Cohen Stuart, ambtenaar voor de Javaansche taal te Soerakarta, is benoemd tot honorair lid van het Bataviaasch genootschap van kunsten en wetenschappen.

BANTAM. — Ten gevolge van een zwaar lek, op de hoogte van Poeloe Babi bekomen, is de schoener *Pangerang Mohamat Sah*, gezagvoerder Sakaria, komende van Batavia en bestemd naar Benkoelen, de reede van Bantam binnengeloopen.

Dewijl het lek in die mate toenam, dat het vaartuig dreigde te zinken, is de lading, bestaande uit lijnwaden, glas en aardewerk en 46,000 stuks dakpannen, te Bantam gelost.

JAPARA. — Den 25sten November 1860, des namiddags te 2 uren, ten gevolge van een zwaren rukwind, is eene tabaksloods van de onderneming van den heer Bousquet, te Klamboe, in het distrikt Oedaän, residentie Japara, en waarin zich omstreeks 36,000 tabaksplanten en eene partij losse tabaksbladen (rempelan), bevonden, over eene lengte van omstreeks 380 voeten, zijnde nagenoeg vijf zesde gedeelte van de geheele loods, nedergestort.

De noodige hulp is aan den ondernemer verleend, om zooveel van den zich in de nedergestorte loods bevindenden tabak, als mogelijk is, alsnog te bergen in andere loodsen. (*Jav. Ct.*)

KORT OVERZIGT *van de verrigtingen der ingenieurs van het mijnwezen (ten vervolge van ons nommer van 7 November jl).*

SUMATRA'S WESTKUST. — De ingenieur der 3de klasse P. van Dijk was gedurende de maand September te Benkoelen werkzaam als lid der kommissie van onderzoek omtrent de vereischte middelen voor den aanleg van land- en waterwegen tot afvoer van steenkolen uit het binnenland van Benkoelen naar zee.

Padangsche bovenlanden. Onder opzigt van den voorman Leblois werd het tracé van den weg van Timboelon naar Sigantingan, en het pad van Sigantingan den Ombilin opwaarts in de maand September geheel voltooid. Dit laatste pad moet later dienen tot aanleg van een kanaal ten dienste van het waterrad. Genoemde voorman bragt verder op eene schoon gekapte plaats aan den voet van goenoeng Tambaga 12 kub. el kopererts bijeen en deed een hoeveelheid hout kappen, om daaruit houtskool voor de smelting te branden.

WESTERAFDEELING VAN BORNEO. — Gedurende de maand October deed de ingenieur der 2de klasse R. Everwijn, zooveel mogelijk voortgaan met het aanleggen der nog noodige aardwerken bij de soengei Dajak. Het weder was evenwel zoo ongunstig, dat het werk gedurende eenige dagen wegens het overstroomen van het terrein, moest gestaakt worden.

EILAND BANKA. — In de maand October werd de vallei van de soengei Semidang, door den ingenieur der 2de klasse J. E. Akkeringa onderzocht. Hiertoe werden 38 boorgaten van 4 tot 10 meter diepte met de nieuw boor en een aantal met den tsjam gemaakt. De uitkomsten in het benedengedeelte of de groote vallei waren ongunstig, in het bovenvalleitje redelijk. De methode van werken met de nieuwe boor in haar geheel door dikke zandlagen voldeed zeer goed.

Verder werden met den tsjam nog eenige boringen verrigt in Ajer-Abik.

In het distrikt Soengei-Liat werden eenige onderzoekingen uitgevoerd in het belang der mijn *Sunthij no.* 30 en eenige putten gegraven nabij de mijn Sjinfo no. 67. Door den ingenieur der 3de klasse *P. H. van Diest* werd het terrein zeer gunstig geoordeeld voor het werken met de ijzernen schaft, als zijnde hoog terrein, waarin geene losse zandlagen van eenig belang voorkomen. Dit werktuig werd uit *Soengei slan* ontboden en daarmede werden 4 putten van meer dan 9 Nederlandsche el diepte gegraven, die eene zware, doch niet zeer rijke ertslaag deden aantreffen.

BUREAU VAN HET MIJNWEZEN TE BUITENZORG. — Den 5den November verliet de ingenieur der 1ste klasse, belast met de leiding der dienst van het mijnwezen *Buitenzorg*, om eene kommissie tot onderzoek naar het aanwezen en de ontginbaarheid van steenkolen op het eiland *Poeloe-Laut* te gaan uitvoeren. Den 7den daaraan volgende vertrok genoemde ingenieur aan boord van Z. M. stoomschip *Madura*, met de overige leden der kommissie, derwaarts. (*Jav. Ct.*)

NEDERLAND.

Men schrijft uit Rome, aan *de Tijd N. H. Ct.* dd. 6 Okt. jl.:

„Hiernevens ontvangt ge een verhaal van een Amsterdammer, die, op een voetreis in Umbrië door de sardinische troepen aangegrepen, de gelegenheid heeft gehad om te ondervinden, welke soort van vrijheid en welke soort van volkenregt door hen in Europa wort ingevoerd. De man, een leek, die van een behoorlijken nederlandschen pas was voorzien, had een uitstap gemaakt in Umbrie, om er zoowel de schoone natuur als de schoone kunsten te bewonderen. De inval der Sardiniers verraste hem te Spoleto, waar hij, hoewel zijne papieren in orde waren, werd aangegrepen, in het kot van een gevangenis geworpen, gedurende vijf dagen op water en brood gezet, door het geboefte der opstandelingen in zijn hol bezocht, bespot en bedreigd, eindelijk op den zesden dag zijne vrijheid herkreeg. Bij zijne terugkomst te Rome heeft de zoo gruwelijk mishandelde Amsterdammer eene klagt ingediend bij den nederlandschen gezant, die, zoo ik vertrouw, niet zal nalaten schadevergoeding te eischen voor tijdverlies-

kosten en smadelijke bejegening aan een vrijen en inoffensieven Nederlander op een neutraal grondgebied aangedaan. Ik verzoek u dan dit wederregtelijk geweld tegen een onzer landgenooten, zonder dat daartoe door hem eenige reden was gesteld, ten spijt van de bescherming hem door zijn nederlandschen pas verleend, gepleegd, openbaar te maken, opdat de zaak kome onder de oogen van den minister van buitenlandsche zaken, en deze op zijne beurt, de persoonlijke vrijheid van den Nederlander, zoo als het pligt is, in bescherming neme tegen de geweldenarijen van de sardinische agenten, en ten dien einde voldoening eische voor den smaad aan Nederland en het onregt aan een Nederlander toegebragt."

ENGELAND.

Londen, 11 October. Heden bevat de *Times* een antwoord op het protest van Frans II. Na eenige bijzonderheden opgenoemd en de klagten des konings spottenderwijze doorloopen te hebben, zegt het blad: "Er is ééne zaak die hij vergeet op te noemen, nl. of hij die slechte behandeling al dan niet verdiend heeft. In een onzer gevangenissen bevindt zich thans een schoolmeester, die een knaap zoodanig sloeg, dat deze het leven verloor. Die onderwijzer levert even als Frans II gedurig aan de wereld een relaas van zijn lijden, en hoopt misschien eenige onnoozelen te vinden, die hem voor een martelaar zullen houden. Tot heden heeft hij slechts meer verachting opgewekt; doch deze man bezit althans de eigenschap om te beproeven zijne misdaad te verzachten. Frans II staat bij Europa nagenoeg in denzelfden reuk als die verfoeijelijke misdadiger bij het engelsche publiek; doch de koning verwaardigt zich niet zijn gedrag op te helderen of de vreeselijke wreedheden te verbloemen, die hij beging. Zijne taak was den dwingeland te spelen, en het is de pligt der menschheid hem te onttrekken aan de gevolgen zijner dwingelandij. Welk regt had Garibaldi (zou de koning zeggen) om tusschen hem en 's konings slagtoffers te treden? Wat regt had Victor Emanuel, om de kroon aan te nemen, die, volgens de verklaring van het italiaansche volk, Frans II verbeurd had? Het is zeker niet ordelijk. Het strijdt met alle diplomatieke vormen. Frans II kan een duizendtal plaatsen der internationale wetgeving opnoemen, die het tegendeel bewijzen. Ja dit zij zoo (antwoordt de *Times* veronderstellenderwijze), doch er zijn uitersten buiten het bereik van alle wetten, en er zijn wetten die bestonden zelfs voor dat de maatschappij bestond. Deze wetten zijn in onze natuur geplant en maken een deel uit van het menschelijk denkvermogen. Wanneer zij door gruwelijk tergen in werking worden gebragt, dan ziet de geheele menschheid die werking aan, merkt ze op en zwijgt. Deze wetten zijn het, die de gebeurtenissen te weeg bragten, waartegen de koning van Napels thans protesteert. Zijn kreet is die van den gewonden gier of verschrikten wolf."

Na aangemerkt te hebben dat ook Oostenrijk het stelsel van non-interventie (wat de pauselijke aangelegenheden betreft) aangenomen heeft, en dat Napoleon III zekerlijk den troon van een Bourbon niet schragen zal, besluit de *Times* met te zeggen: „Er zijn geene mogendheden die sterk genoeg zijn of zich nabij genoeg bevinden om tusschen beide te komen, dan wij-zelven, en hoewel er personen onder ons gevonden worden, die gaarne engelsch bloed en geld zouden bezigen, om aan Frans II magt en wraakneming te verschaffen, zoo is de natie van geheel anderen zin, en de beginselen die hij (de koning) verfoeijelijk noemt en welke zijne kastijding bewerkt hebben, zijn *onze* regelmatige en wettige regeringsbeginselen. Dezelfde grondstellingen, die *ons* tot getrouwe onderdanen maken, doen ons wenschen *hem* onttroond te zien. Frans II kan zich de moeite besparen deze protesten te herhalen. Zij zullen geen gehoor in Europa vinden. Hij heeft onmeedoogend geregeerd, en hij zal vallen zonder medelijden te vinden."

Londen, 23 Oct. Terwijl men te Turyn een aanval van Oostenrijk op Sardinie als eene nagenoeg en aanstaande gebeurtenis te gemoet ziet, zegt de *Morning Post*, Lord Palmerston's orgaan, in de hoofdzaak overeenstemmende met de ministeriele dagbladen van Parijs, hetgeen volgt: Men verneemt nu bepaaldelijk, dat Oostenrijk niet voornemens is gewapenderhand tusschen beide te komen om den voortgang der ondernemingen van Koning Victor Emanuel te stuiten of hem zijne veroveringen weder te ontwringen. Eenigen tijd geleden werd reeds door Oostenrijk verklaard, dat het geen zoodanig voornemen had, doch de verklaring vond destijds geen onvoorwaardelijk geloof; het werd toen zeer waarschijnlijk geacht, dat het Oostenrijksche gouvernement, rekenende op de medewerking van Lamoricière, op de vereeniging van het Pauselijke en het Napelsche leger en op vernietiging van Garibaldi's krijgsvolk door de reguliere legers der Bourbons, zich zou laten verleiden, om nogmaals een veldtogt te wagen en eene poging tot herwinning der ijzeren kroon van Lombardije te doen. Doch in de laatste vijf weken is de verhouding tusschen Oostenrijk en Sardinie grootelijks veranderd. De nederlaag van Lamoricière, de val van Ancona, het bezetten van het meerendeel van het Pauselijke grondgebied door de Sardinische troepen, de zege van Garibaldi aan den Volturno, het hopelooze van een strijd voor de zaak van den Koning van Napels, de zekerheid dat de dagen van de dynastie der Bourbons geteld zijn, al deze gewigtige feiten zijn door het Oostenrijksche gouvernement in overweging genomen, en de voorzigtigheid heeft de overwinning over den hartstogt behaald. Men moet nu onderstellen, dat de reis van den generaal Benedek en van de aartshertogen Albert en Wilhelm, met de maatregelen tot verwering, welke in het Venetiaansche genomen worden, in verband staat, eer dan met plannen van aanval.

— Een brief in den *Times*, onderteekend door den graaf de Quatrebarbes, vloeit over van verontwaardiging wegens het gedrag der Sardinische troepen voor Ancona. Terwijl men in onderhandeling was tot overgaaf van de vesting, bleven zij ondanks de parlementaire vlaggen en ondanks de herhaalde seinen en orders om het schieten te staken, van 7 uren van den 28sten tot 8 uren van den 29sten Sept. de ongelukkige stad bombarderen, terwijl geen enkel schot teruggezonden werd. De admiraal Persano heeft een rapport naar Turyn gezonden, om over dit schandelijke gedrag der Sardinische troepen te klagen.

— De *Times* beoordeelt de koncessien van den Keizer van Oostenrijk uit een tweeledig oogpunt. Indien, zegt het blad, thans eerlijk wordt nagekomen hetgeen beloofd is, dan kan men moeijelijk aannemen, dat de Hongaren niet te vreden zullen zijn. Het blad voegt er echter bij, dat het thans misschien te laat is en dus de vraag zal wezen, uit welk oogpunt de Hongaren de koncessien zullen beschouwen. Zoo zij van gevoelen zijn, dat de regering het daarmede niet ernstig meent, of dat de Keizer daartoe uit noodzakelijkheid is overgegaan, of met het doel, om te beter een oorlog tegen Sardinie te kunnen voeren, dan zullen zij zich daarvan bedienen als een middel, om hunne volledige onafhankelijkheid te bevorderen.

FRANKRIJK.

Naar men verzekert, heeft het bekende onderhoud tusschen den hertog van Montebello met prins Gortschakoff ten gevolge gehad, dat de Russische regering aan de Fransche eene nota gezonden heeft, waarin zij verklaart met den levendigen wensch bezield te zijn, om de vriendschappelijke betrekkingen met Frankrijk te onderhouden, terwijl de konferentie te Warschau geen ander doel zou hebben, dan om de Duitsche hoven gerust te stellen en hen vertrouwen in Rusland en in Frankrijk in te boezemen. Gelijktijdig drukte Rusland de begeerte uit, om ook Frankrijk aan de konferentie te zien deelnemen, doch deed de uitnoodiging daartoe op zulk een zwakken toon, dat de keizer er geenszins over te vreden was, zoodat de verkoeling eigentlijk er nog grooter door geworden is. Men ziet hier dan ook zeer goed in, dat Rusland, naar het voorbeeld van Engeland, niet opentlijk met den keizer breken wil, maar het voor het overige volkomen met Oostenrijk en Pruissen eens is.

Te St. Cloud, in de onmiddelijke omgeving des keizers, houdt men zich alsof men zich al zeer weinig om de konferentie van Warschau bekreunt; men zegt er opentlijk, dat Rusland en Oostenrijk geen geld en geen krediet hebben en dus nog in langen tijd geen oorlog zullen kunnen voeren.

Een paar dagen geleden werd te St. Cloud een buitengewone raad gehouden, die uit maarschalken, generaals en admiraals was zamengesteld. De maarschalken Pelissier en Randon, de admiraal Hamelin, de vice-admiraal Bouet Willaumez, en de schout bij nacht Dupouy woonden de vergadering bij, waarin belangrijke kwestien van militairen aard besproken zijn. De admiraal Hamelin kreeg in die vergadering van den keizer het bevel, om met allen spoed negen geblendeerde fregatten te laten bouwen. De admiraal waagde de opmerking, dat de rekening van het departement van marine over het loopende dienstjaar reeds een deficit van 25 millioen francs aanbiedt, maar de keizer antwoordde, dat hij zich niet om de geldkwestie bekreunde, mits men maar deed en zeer spoedig deed, wat hij begeerde.

— Een der brusselsche bladen heeft dezer dagen een merkwaardig feit medegedeeld. In de parijsche *Gazette des Tribunaux* van 28 September 1851 vindt men namelijk het verbaal van een proces, dat der gravin M., moeder van een der aanzienlijkste vorstinnen van Europa, door de broeders van haren echtgenoot werd aangedaan. Uit dit proces blijkt, dat graaf de M. in 1823 bij zijn overlijden geen kinderen naliet, en dat de twee geruimen tijd na het overlijden van den graaf geboren dochters van de gravin geen regt hadden den naam van den graaf te voeren. Eene dier dochters, zegt het blad in kwestie, was de hertogin d' A. De andere heeft een rijk huwelijk aangegaan en woont gewoonlijk te Saint-Cloud. (In sommige bladen worden de namen Montijo en Alba niet verzwegen, en ook de keizerin der Franschen genoemd).

DUITSCHLAND.

Frankfort, 22 October. Het Oostenrijksche regement Nobili, dat gedurende verscheiden jaren hier in garnizoen lag, heeft eergisteren avond deze stad verlaten, om zich naar Italie te begeven.

— Te Munchen zijn twee door den Grieksch-Katholieken bisschop van Beyruth afgezonden geestelijken aangekomen, met het verzoek om in Beijeren eene inzameling van giften te mogen doen, ten behoeve van de noodlijdende Christelijke ingezetenen in Syrie. De Beijersche regering heeft hieraan dadelijk hare toestemming gegeven.

— In de ijzergieterij van Michel Thierry & Co. te Meiderich, bij Ruhrort, is den 19den dezer een groote stoomketel gesprongen, hetgeen zulk eene uitbarsting te weeg bragt, dat de huizen op een half uur afstands schudden en de glazen kletterden. Gelukkig dat de uitbarsting meer naar de opene zijde van de fabriek eene rigting heeft genomen; anders zou het aantal dooden en gewonden veel grooter geweest zijn. Evenwel zijn verscheidene arbeiders ernstig gekwetst; waaronder één hoogst gevaarlijk. Een der arbeiders wordt nog vermist. De plaats waar de ontploffing plaats had, levert rondom een verschrikkelijk tooneel van verwoesting op.

— Uit den Beijerschen Paltz luiden de berigten over de inzameling van den tabak zeer gunstig, niet alleen ten opzigte van de kwantiteit, maar ook wegens de fijnheid en zachtheid der bladeren, hetgeen de waarde van het produkt zeer verhoogt, doordien het voornamelijk bij de sigaren-fabrikatie tot dekblad dient.

— In de Zwitsersche dagbladen wordt zeer aangedrongen op het wapenen der vesting Bellinzona, die zich in een zeer goeden staat bevindt, maar van geschut ontbloot is.

— Een brief door een bekend Oostenrijksch staatsman aan een onzer hooggeplaatste ambtenaren geschreven, waarschuwt tegen het koesteren van zekere verwachtingen nopens den uitslag van de bijeenkomst te Warschau. Hij zegt, dat niemand, zelfs niet zij, die den keizer dagelijks omgeven, iets stelligs omtrent het doel der bijeenkomst weten. Hieronder behooren zelfs de ministers, die alleen het voornaamste van het verhandelde zullen te weten komen. Men mag dus aannemen, dat men het ware doel der konferentie misschien nimmer zal vernemen. Dit schijnt althans zeker, dat in die bijeenkomst geenerlei verdrag zal worden geteekend, terwijl het mede ongegrond schijnt te zijn, dat men zekere maatregelen tegen de Hongaren wil nemen. Dit verzekert de briefschrijver echter op stelligen toon, dat Frankrijks gedrag in Italie een vo naam onderwerp der beraadslagingen zal uitmaken.

— Het ministerie van binnenl. zaken heeft den Buloz, direkteur uitgever der *Revue des deux Mo* aanbiedingen gedaan voor het geval dat hij kon bes ten, om in zijn werk van tijd tot tijd artikelen den Heer de la Guéronnière op te nemen, terwijl tevens daarbij volle vrijheid werd gelaten, om stukken naderhand te bestrijden. De Heer Buloz h dit evenwel geweigerd.

— Bij gelegenheid van de verkooping der bib theek, vroeger behoorende aan Mlle. Mars, is door Engelschman een bijbel gekocht, waarin hij eene ba noot van 500 £ vond. Zoodra dit feit bekend w hebben de erfgenamen dit bankbillet terug geëischt, welke vordering de kooper zich niet heeft willen derwerpen.

ITALIE.

De *Messager du Midi* bevat een opgave om het gebied, bekend onder den naam van den *erfgrond St. Petrus*. Het bevat de geheele landstreek tusschen rivier Flora, den Tiber en de Middellandsche Zee. grenzen zijn Toskane, Umbrië en Latium, of Romeins Campania. Eertijds heette het Pauselijk Etrurie. Te woordig zijn in den erfgrond begrepen de provin Viterbo, Orvieto en Civita-Vecchia. Het telt eene volking van ruim 179,000 zielen, verdeeld in 17 gou nementen en 110 gemeenten. Van dit aantal inwo wonen er 129,327 in de provincie Viterbo, 20,701 Civita-Vecchia en 20,047 in Orvieto. Deze gezamentli landstreken hebben vroeger den naam van erfdeel St. Petrus gedragen, tot den inval der Franschen, t zij als een prefektuur van het departement Rome den ingelijfd. De steden, die er toe behooren, zijn terbo, Aqnapendente, Bagnorea, Civita-Castellane, neti, Civita-Vecchia, Ostea, Ronciglione, Sutri, Ne Torcellana en Orvieto.

— Uit Rome wordt gemeld: »Niettegenstaande moeite der bisschoppen en der oude aristokratie, bek mert zich de bevolking in de Marken volstrekt meer om de protesten en mandementen van den p Het zoo lang voor onmondig gehouden volk weet schen kerk en wereldlijke magt een onderscheid te ken, en wanneer de paus bij het bezit van de laa blijft volharden, dan zou er in een paar jaar wel eene verandering kunnen geschieden, waarvan men nige maanden geleden geen vermoeden had. Gelijk protestantismus in Toskane eene zoo groote propaga maakt, zou dit in den Kerkelijken Staat ook wel spoedig het geval kunnen zijn".

JAPAN.

Partikuliere Correspondentie.

(*Slot.*)

Wij ontvingen van Nagasaki het berigt, dat Z schroefkorvet *Groningen*, hetwelk den 29 Augustu van hier was gestoomd, den 8 September aldaar aangekomen.

Dit stoomschip heeft de reis gemaakt door de bin zee van Japan, welke geheel en al door den komman van der Musch, geassisteerd door de Heeren Fau Meyer, Visser en Tindal, allen officieren van genoe bodem, is in kaart gebragt;

Iedere haven, waarin het schip ter anker kwam opgenomen geworden en voornamelijk de haven Hiogo en Simenoseki.

De haven van Hiago is door genoemde heeren bev den te zijn uitmuntend geschikt voor den ha Tot vlak aan de stad en langs den wal stond 3 va water en zullen aldaar koopvaardijschepen onmidd hunne lading van boord op den wal kunnen los indien er slechts eene kade van eenige voeten le wordt gebouwd.

Wij juichen het ten zeerste toe, dat in het belang den handel de kommandant en het état major van *Groningen* zich met zooveel ijver en ambitie hebben gelegd op het vervaardigen van deze kaart, die uitm tend moet zijn en door den heer Visser keurig ne is afgeteekend geworden.

Wij hopen tevens, dat deze kaart zoo spoedig m lijk moge worden verkrijgbaar gesteld en dat aan voet de namen mogen prijken dergenen, die zich met veel ijver en ambitie op de vervaardiging daarvan ben toegelegd.

AMERICA.

Met de *North-American* zijn berigten van bec en New-York tot 13 Oct. ontvangen. De *Etn* *Africa* waren uit Liverpool te New-York aangeko De gouverneur-generaal van Kanada was naar E land vertrokken. De Prins van Wallis was den 11 te New-York aangekomen en met veel geestdrift groet. Het bal van den 12den was schitterend ge

Uit Mexico had men vernomen, dat het Brit gouvernement voornemens was, alle diplomatieke trekkingen met Mexico af te breken. Miramon had kennen gegeven, dat de liberalen een hernieuw voorslag der Britsche regering tot herstel van vrede hadden verworpen.

— Het lot dat William Walker in Midden-America troffen heeft, is onzen lezers bekend; den 12 Sep werd die avonturier gefusilleerd. De volgende ve ring, door hem den 5 dier maand aan boord van *Icarus* geschreven, gaf hij aan den korrespondent den *New-York Herald*, met verzoek ze openbaar te m „Bij deze betuig ik voor de beschaafde wereld, dat ik mij aan den kapitein van Hr. Ms, stoomschip overgaf, deze officier vormelijk mijn degen en mijn tool, alsmede de wapenen van kolonel Rudler ont en dat ik uitdrukkelijk verklaard heb, mij aan als vertegenwoordiger van Hare Britsche Majesteit te geven." Genoemd blad beklaagt zich dat de gelsche vlag bij deze gelegenheid onteerd is gewor omdat het engelsche schepen waren, die den vrijb aan de overheid van Honduras uitleverden. Door *Courrier des États-Unis* wordt hierop geantwoord, niet in deze omstandigheid de engelsche schepen schandelijk hebben gedragen, maar wel toen zij we loos bleven, terwijl Walker in Nicaragua zoo versch kelijk huis hield. Kolonel Rudler, een van Walk hoofd-officieren, is tot vier jaren gevangenisstraf veroordeeld.

BATAVIA, *December* 1860.

Aan den Redakteur van den *Javabode*.

Mijnheer de Redakteur!

Den 31sten Augustus jl. heb ik koncessie aangevraagd voor een spoorweg van Meester Cornelis naar Batavia; het gouvernement heeft die aanvrage geweigerd, doch mij eenige hoop gelaten, dat ik later op deze zaak weer terug kon komen.

Velen, die mij over mijn ontwerp hebben gesproken, hebben mij dikwijls dezelfde opmerkingen gemaakt, en daarom geloof ik het van nut te kunnen hebben, om de onderneming in haar geheel bekend te maken door middel van het volgende, en u zal mij zeer verpligten het in uw geacht blad op te nemen.

Algemeene opmerkingen.

Wanneer men, pas te Batavia aangekomen, zich langs het Molenvliet naar boven, naar de woningen der Europeanen begeeft, wordt men getroffen door de groote menigte rijtuigen en door het geheele gemis van publieke voertuigen.

Ongetwijfeld zijn de gewoonten van Batavia niet dezelfde als van Parijs, Liverpool, New-York, Rio-de-Janeiro, enz. enz; maar evenals het stelsel der americaansche spoorwegen gewijzigd is naar het klimaat, de zeden en gewoonten van iedere plaats en naar de goedkoopheid of snelheid, welk van deze beide oogmerken men zich ter bereiking voorstelt, evenzoo zoude het gemakkelijk zijn te Batavia een dergelijken weg aan te leggen volgens de gewoonten en voor de behoeften dezer stad.

De javaansche paarden zijn goede loopers, maar zij kunnen alleen snel loopen, wanneer zij slechts een geringe vracht hebben te trekken, en dit is het juist, wat het welslagen van een gewone omnibus-onderneming te Batavia altoos zeer twijfelachtig zal maken. Maar over rails, als de kracht van den tegenstand eenmaal overwonnen is, kunnen twee paarden van het land gemakkelijk 30 à 40 personen met groote snelheid vervoeren.

Herinnert men zich bij de spoorwegstations een wagen te hebben gezien, die, zelf 7000 pd. wegende, beladen werd met koopwaren ten bedrage van 10 000 pd., en eens in beweging, door een persoon over de rails in beweging kan gehouden worden, dan kan men nagaan, hoezeer de aanwending der rails het transport vergemakkelijkt. De omnibus met 40 personen zou in 't geheel nog geen 10,000 pd. wegen.

Overal waar *op kleine afstanden* een aanmerkelijke en geregelde beweging van reizigers heerscht, bieden de americaansche spoorwegen, d.i. de omnibussen of rijtuigen over rails door paarden getrokken, het *meeste voordeel* aan, zoowel wat *goedkoopheid* als *snelheid* betreft. Te Batavia komen dagelijks 2 à 3000 rijtuigen 's morgens in de stad en vertrekken 's avonds weer, en ze leggen voor elkander gemiddeld 3 à 4 palen af.

Het spoor, dat ik mij voorstel, zou beginnen bij den boom, voor de Marine store van den heer Kessler, en vervolgens in eene regte lijn langs Molenvliet naar de Harmonie; van daar naar den weg Sekretarie, de Roomsche kerk, het Waterlooplein, Kramat en Mr. Cornelis. Van dit laatste punt zou het vervolgens kunnen verlengd worden tot aan de eerste hoogten; en is eens de onderneming gevestigd, dan kunnen er andere takken worden bij aangelegd.

Degenen die zich van den americaanschen spoorweg zullen bedienen, om zich naar hunne werkzaamheden te begeven, kunnen dit op ongeregelde uren doen en zoo ook thuiskomen, verondersteld dat er van de omnibussen een druk gebruik wordt gemaakt. De uren van vertrek zouden bijv. kunnen plaats hebben, naar de stad: 's morgens van 7½ uur tot 9, alle 5 en 10 minuten; van 9 tot 10, alle kwartier; en het overige gedeelte van den voormiddag alle half uur; van de stad: van 11 tot 2 uur, alle half uur; van 2 tot 3 elk kwartier, en van 3 tot 5 uur, elke 5 en 10 minuten.

Ik kan hier in niet meer bijzonderheden omtrent de exploitatie treden, het zij voldoende nog op te merken, dat de oogenblikken van aankomst en vertrek, gelijk ook het elkaâr kruisen en voorbijrijden op de wegen, door middel van elektrische uurwerken en signalen zouden worden geregeld.

Circulatie van gewone rijtuigen na den aanleg van een americaanschen weg.

Het *Mining Journal* deelt in zijn no. 1301 (suppl. 28 Julij 1860) mede, dat er 500 engelsche mijlen americaansche spoorwegen tusschen 10 steden bestaan. Het blad verwondert zich, dat dit vervoermiddel niet in de voornaamste straten van Londen bestaat. Te New-York, zegt het verder, zijn er zes maatschappijen van americaansche wegen; vóór deze bekend waren protesteerden de eigenaars der huizen, voor welke zij moesten worden aangelegd, krachtig tegen den aanleg; thans zou men van de zijde dier eigenaars nog veel sterker protesteren, indien er sprake was om de rails weg te nemen.

De *Illustrated London News* (No. 10.0 van 15 Sept. 1860) berigt de inwijding van een americaanschen weg te Birkenhead, een zeer bevolkte voorstad van Liverpool, waar volgens dit blad iedereen over den aanleg van dezen spoorweg prijst. Want de rails waarvan men zich bedient in de straten, ook door gewone rijtuigen bereden, zijn plat en het bovenste komt juist gelijk met den weg, zoodat de gewone rijtuigen er in ieder opzigt kunnen rijden, even alsof de rails er niet waren; het gewone rijtuig rolt zelfs gemakkelijker over de vereenigde en tegenstand biedende oppervlakte heen, dan over het andere gedeelte van den weg.

Om het rad van den americaanschen omnibus op het spoor te doen blijven, is deze van een groeve ter breedte van 2½ ned. duim voorzien, waarin een verheven rand (*rebord*) van het omnibuswiel past, en die uit hoofde harer weinige breedte ongenaakbaar is voor de raderen der gewone rijtuigen.

Zoo ook zal er, na den aanleg van een americaanschen spoorweg te Batavia, voor de gewone rijtuigen evenveel plaats blijven voor hun rid als tegenwoordig, alleen dan wanneer een signaal klinkt als teeken der nadering van een omnibus, zullen zij verpligt zijn de rails te verlaten, om hem te laten passeeren.

De vraag of de americaansche weg al dan niet den rid der andere rijtuigen zal hinderen, vooral op Molenvliet, is zeer gewigtig; men mij des een woord over dit punt.

Vooreerst, als eenig ondernemer koncessie vroeg voor een gewone omnibusdienst over Molenvliet, zou men hem die weigeren? Zeker neen, wijl men daar zelfs karren ontmoet, die veel meer hinderen. Welnu, een americaansche omnibus vervoert driemaal meer personen dan de gewone, en bevordert dus in vergelijking van den gewonen omnibus, veel meer het verkeer. Tegenwoordig heeft men ten minste 20 rijtuigen noodig om de 36 reizigers van een enkelen americaanschen omnibus te vervoeren.

Als de regte muur, die den schuinen dijk der rivier op den linkeroever zal vervangen, van de stad tot aan de Harmonie voltooid zal wezen, is de weg op de smalste plaats meer dan 10 ellen breed en de breedte van den omnibus bedraagt 1.80 meter.

Te Rio de Janeiro is een americaansche spoorweg, die ongeveer aan dezelfde behoeften voldoet, waarin hij te Batavia zou moeten voorzien. De omnibus vertrekt van een op 6 palen afstands van de stad gelegen heuvel, gaat op zijn togt verscheidene dorpen voorbij, doorkruist verschillende straten der stad en het plein van grand théatre, om met groote snelheid aan het centraal bureau aan te komen, dat gelegen is in de staat, die het meest door rijtuigen wordt gezocht. deze straat is minder dan 10 meters breed, de andere zijn nog veel naauwer.

Nog een laatste opmerking over dit punt. De aanwezigheid van rails op den weg van Molenvliet zal het vervoer van grind en andere materialen van onderhoud voor den weg zeer vergemakkelijken, hetgeen met het minder rijden in staat zal stellen den weg altijds in volkomen goeden staat te houden.

Rijtuigen van den americaanschen weg. Beschikking over en prijzen van de plaatsen.

Die den americaanschen weg van Parijs naar St. Cloud kennen, zullen, wanneer zij die als model nemen van den te Batavia aan te leggen weg. De americaansche omnibus te Parijs vervoert ongeveer 70 personen, levert weinig of geen gemak op en legt niet meer dan 6 palen in 't uur af; daarom begeeft zich de gegoede klasse van Parijs naar St. Cloud langs den spoorweg met lokomotief of reist per boot, Maar op andere plaatsen zijn americaansche spoorwegen, waarvoor in alle opzigten betere zorg gedragen wordt. Te Batavia zou niets verzuimd worden, om de onderneming te doen overeenstemmen met het klimaat en den smaak der inwoners.

De americaansche rijtuigen bestaan uit twee soorten, de omnibus en de diligence.

De omnibus neemt den reiziger op en zet hem af, overal waar hij wil. Er zijn tweederlei plaatsen, de eerste, waar ieder reiziger zich op zijn ruime plaats (*fauteuil spacieux*) kan afzonderen door de zijden te openen, die hem tegen togt beschermen; een gemakkelijke trap leidt naar de tweede plaatsen, boven de eerste aangebragt en volkomen tegen zon en regen beschut. De omnibus bevat 18 eerste en 18 tweede plaatsen. De abonnementsprijs zal kunnen bepaald worden voor de eersten ƒ 30. — en voor de tweede ƒ 15. — per maand. De Inlanders en Chinezen worden met afzonderlijke rijtuigen vervoerd. Het trajekt van den omnibus is als volgt: van Meester Cornelis tot aan paal 5 in 13 minuten; van paal 5 tot Weltevreden in 15 minuten; van Weltevreden naar de Harmonie in 8 minuten, en van de Harmonie tot aan de stad in 14 minuten, totaal 50 minuten.

De diligence houdt zich slechts op eenige stations op, bv. Mr. Cornelis, Kramat, Weltevreden en bij de Harmonie; zij heeft drie vertrekken, ieder van zes plaatsen. 't Abonnement voor een plaats in de diligence is ƒ 60. — per maand. Dit rijtuig legt de 7 palen van Meester naar Batavia in een half uur af.

Voordeelen voor het publiek van den americaanschen spoorweg.

De Europeanen, die zich dagelijks naar hunne kantoren in de stad begeven, hebben *voor dezen togt alleen* ten minste twee span paarden noodig, 1 koetsier, 2 jongens enz.; voeg hierbij de kosten van onderhoud en slijtage van rijtuig en tuig, het verruilen van paarden, die verbruikt zijn of sterven, en gij bevindt dan, dat het totaal der kosten geschat kan worden op ƒ 120. — per maand en dikwijls nog meer. De kosten van een bendy zijn ongeveer de helft dezer som. De prijs der plaatsen van den omnibus bedraagt een vierde der respektieve uitgaven.

De *mogelijkheid* om ƒ 90 — p. m. te besparen voor den een, en ƒ 45. — voor den ander is reeds veel, maar ik grond het welslagen der onderneming niet alleen op de zuinigheid; ik denk dat de snelheid en het comfort der omnibussen en diligences even gewigtige motieven voor de welslaging zijn.

Want het americaansche rijtuig is veel gemakkelijker dan gewone rijtuigen; doordien het in 't minst niet stoot, kan men er even gemakkelijk lezen als op zijn kantoor; de wagens door lokomotieven getrokken leggen 40 palen in 't uur af, en derhalve kan hunne beweging niet vergeleken worden met die van het americaansche rijtuig, dat slechts 14 palen aflegt.

Wat de snelheid betreft, het daaromtrent gezegde is voldoende.

Maar, zal X zeggen, maar ik woon 300 pas van den spoorweg, denkt gij dat ik alle dagen die 300 pas te voet zou afleggen, om bij uw omnibus te komen. Ik antwoord X, dat, indien zijn dokter hem die wandeling niet aanraadt, hij er zich door zijne equipage kan laten heenbrengen, die hij voor zijne avondbezoeken houdt. 't Is mij moeijelijk X, die niet naar mij luistert, te overtuigen, maar als de omnibussen bestaan en hij elken ochtend door een voorbijgereden wordt, die hij door een eindjen te wandelen had kunnen bereiken, zal hij mij weldra gelijk geven.

Y woont op Kramat en zal zeggen, dat hij niet op de kosten ziet, dat hij excellente paarden bezit en ze dikwijls verwisselt, dat zijn rijtuig goed is en geregeld de 5 palen, die hem van de stad scheiden, in drie kwartier aflegt, — ik antwoord hem; dat de diligences van den americaanschen weg deze 5 palen in 22 minuten afleggen, en dat zoo hij een oogenblik moet wachten tot de diligence afrijdt, hij toch nog 20 minuten daags op den togt wint, d. i. 200 uren per jaar; dat hij dezen weg aflegt met even weinig schokken als in zijn leuningstoel in zijn salon. dat hij eindelijk van de moeite bevrijd zal wezen, die hem het toezigt op zijne equipage veroorzakt.

Kortom, die het vorenstaande aandachtig hebben overwogen, zullen begrijpen hoe nuttig en voordeelig mijn ontwerp is voor al wie niet schatrijk is; zij zullen erkennen, naar ik hoop, dat dit ontwerp (wanneer het ook voorloopig voor eenigen alleen het trajekt van de Harmonie naar de stad is) voor allen besparing van tijd en geld aanbiedt, gemak en bevrijding van het toezigt, 't geen een partikuliere equipage vereischt.

Duurzaamheid der onderneming.

Het nut der onderneming voor 't publiek en de voordeelen, die de aandeelhouders daarvan kunnen trekken, zijn van elkander onafscheidelijk; want als het benoodigde kapitaal van ƒ 350,000 geen voordeel oplevert, evenredig aan de opofferingen, zal de onderneming niet lang duren.

Maar ten dezen opzigte kan er geene vrees bestaan; de menigte menschen, die langs het trajekt van mijn ontwerp wonen, maakt zeker gebruik van de onderneming en is voldoende, om gedurende de eerste maanden een tamelijk revenu te verschaffen; bij deze vaste menigte kan men nog voegen een mender talrijke en minder gelijke menigte, doch die niet minder lukratief is, nl. de geheele reizende bevolkig van Batavia en de omstreken.

Vooraf, mijnheer de Redakteur! betuig ik u mijn hartelijken dank voor de opname van zulk een uitgebreid schrijven.

Uw. Dw. Dienaar:

J. Babut du Marès.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN			NAAR
December	5	Amerikaansch	John N. Cushing	W. H. Swap	Singapore	22	Nov.	Liverpool
"	6	"	Rosette	J. Pierce	Hongkong	21	Oct.	Melbourne
"	—	Hamburg	Rhein	Boster	Macao	25	Nov.	Londen
"	7	Engelsch	Metaris	W. C. Buckleij	Foochowfoo	6	"	Port Adelaide
"	8	"	Asia	W. Grierson	Singapore	29	"	Londen
"	11	Ned. Indisch.	Fathool Seroer	Sech Bakreso	Sumanap	15	"	Priaman
"	—	Chillian	Greij Hoond	R. Bridges	Whampoa	23	"	Havana met Chin. koelies
"	—	Brem	Clio	J. Foohling	Singapore	8	Dec.	Bremen
"	13	Zweedsch	Carin	Matern	Cheribon	6	"	Falmouth
"	—	Amerikaansch.	Beatrice	G. L. Rogers	Singapore	7	"	Londen
"	7	Nederlandsch	Hebe	A. H. Kiehl	Batavia	6	"	Rotterdam
"	11	Engelsch	Solent	M. Passinore	Shanghae.	27	Nov.	Londen
"	12	"	Renown	W. Wellburn	Sunderland	21	Julij	Singapore
"	—	Amerikaansch.	Mattangas	Bennett	Japan	8	Nov.	Londen

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.			AGENTEN.
December	12	Ned. Indisch.	stoomb.	Banda	J. C. Bieringa	Poeloe Liat	10	Dec.	W. Cores de Vries
"	—	Hamb.	schip	Penguin	J. F. Wesenberg.	Macao.	28	Nov.	E. Moormann & Co.
"	—	Amerikaansch	schoener	New-York	J. Sweenij	New York	10	Aug.	
"	13	Nederlandsch	schip	Bato	C. van den Burg	Hongkong	15	Nov.	Schimmelpeninck & Co.
"	—	"	"	Elisabeth	H. A. Harms	Amsterdam	15	Aug.	Landberg Bezoet de Bie & Co.
"	—	"	bark	Maria Adrina	S. van der Held.	Rotterdam	13	"	"
"	—	Ned. Indisch.	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Samarang	11	Dec.	Maclaine, Watson & Co.
"	—	Fransch	schip	Prins van Oranje.	J. Hensing	Nieuwediep	30	Julij	B. Kopersmit & Co.
"	—	"	"	Canton	Houssois	Singapore	7	Dec.	Morgan, Melbourn & Co.
"	—	Ned. Indisch.	"	Chauteau du Yol.	François	Bordeaux			Busing, Schröder & Co.
"	—	Nederlandsch	stoomb.	Samarang Packet	J. F. Schepper	Palembang	10	Dec.	Buijs, Jacobsen & Co.
"	14	Hamb	schip	Neckar	Brolin	Hongkong	1	"	Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
"	—	Ned. Indisch.	"	Ganet Salim	M. Butin	Singapore	6	"	Buijs, Jacobsen & Co.
"	—	"	schoener	Berkatool Adjelan	Aboe Soekoet	Telok Betong	10	"	Gezagvoerder.
"	15	"	stooms.	Prins van Oranje	J. Prins	Soerabaija	13	"	Morgan, Melbourn & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
December	14	Ned. Indisch.	schoener	Atiatool Barie	Said. Segaf.	Palembang
"	—	Nederlandsch	brik	Louisa Roeloffina	J. A. Sijbrandi	Soerabaija
"	15	"	bark	Cornelia	J. H. Witt	"
"	—	Ned. Indisch.	stooms.	Koningen der Nederlanden	E. Lewis	Singapore
"	—	"	"	Batavia	G. A. Neije.	"
"	—	Hamburg	bark	Magdalena.	Hinrichsen	Padang
"	—	"	brik	Georg Henrich	Schmidt	Nederland
"	—	Amerikaansch.	schoener	New-York.	J. Sweeneij	Japan
"	—	Ned. Indisch	"	l'Union	G. Schuit.	Pamanoekan
"	—	Z. M.	stooms	Soembing	Luit. t/z 1 kl J. O. Oudrant	Banjermassing via Koetei

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Maria Adolfina	Blom	Soerabaija	E. Moormann & Co.
"	schip	Bato*	C. van der Burg		Schimmelpenninck & Co.
"	"	Elisabeth	H. A. Harms		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	bark	Maria Adriana.	S. van der Held.		"
"	"	Minister Thorbecke	C. van Duijn	Oosthoek van Java	"
"	"	Louis Meijer	G. H. Holtgreve	Oosthoek van Java.	"
"	"	Marinus Willem	P. van Duijn	Rotterdam	Maclaine, Watson & Co.
"	"	Argonaut*	Carst	Amsterdam.	"
"	"	Rhijnvis Feith*	Lammerts.	St. Davids Eiland	"
"	brik	Willem Eggerts	Faber.	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
"	bark	Henricus Gerardus	C. van der Zee		Paine, Stricker & Co.
"	"	Macasser.	C. M. de Boer		Dümmler & Co.
"	"	Antonia en Geertruida*	S. de Boer	Rotterdam via Samarang.	J. Cezard & Co.
"	schip	Elisabeth en Antoinette	H. A. Besier.		B. Kopersmit & Co.
"	"	Prins van Oranje	J. Hensing.		"
"	bark	Baltimore.	Brakke.	Soerabaija.	"
"	schip	Admiraal Tromp.	J. van Tubergen		"
"	"	Ouderkerk a/d. Amstel,	Swart.		Mezendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
"	brik	Cornelia Geertruida*	Hoeksma.	Samarang en Soerabaija.	The Borneo C. Limited.
Ned. Indisch.	"	Al Osmanie*	Sech Osman.	Cheribon	Buijs, Jacobsen & Co
"	bark	Fathool Main*	Sech Bamasmoes.	Cheribon en Tagal.	"
"	"	Joedoel Barie*	Sech Bilfagie	Soerabaija.	"
"	"	Kim Tiang Hoat	Tan Hoktjoan		"
"	"	Oedjong Pandan*	Lim Tjenghian.	Palembang	"
"	"	Maijmoen*	Moh. bin Osman	Cheribon.	"
"	brik	Marzoek*	Sech Bagawie.	Soerabaija	B. J. Jacobs.
"	"	Joesroel Karim*	Said bin Salim	Samarang	"
Engelsch	schoener	Harriet*	Black.	Cocos Eilanden	Wilson & Co.
"	bark	Isabella*	Miller		Busing, Schröder & Co.
Fransch	schip	Chauteau du Yol*	François		"
"	"	Canton*	Houssois.	China via Singapore	Morgan, Melbourn & Co.
Amerikaansch.	bark	Windward*	H. P. Hamlin	Soerabaija	Dümmler & Co.
Oldenburg	"	Gottorp*	R. Bergfeldt		E. Moormann & Co.
Deensch	schip	Maria Christiaan*	Voss.	Amsterdam via Cheribon.	"
Hamburg	"	Penguin*	J. F. Wesenberg		"
"	"	Neckar*	Brolen		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
"	brik	Christan*	Binder		C. Bahre & G. Kinder.
Brem	bark	Thusnelda*	Meijer	Nederland.	Busing, Schröder & Co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	DATUM.		VAN
November	29	Ned. Indisch.	brak	Esperance	Tjoa Tjiang Hai	26	Nov.	Tagal
"	—	Nederlandsch.	"	Constance	Kimmerer	23	"	Batavia
"	—	Ned. Indisch	stoomb.	Menado	Couteron	28	"	Soerabaija
"	30	"	bark	Ing Goan	Thebie	27	"	Cheribon
"	—	Nederlandsch	brik	Anna Lena	Zaal	23	"	Batavia
"	—	"	bark	Eduard Marie	Remmers	25	"	"
"	—	"	schip	Aldebaran	Meijboom	24	"	"
"	—	"	"	Anna	Bok	25	"	Cheribon
"	—	"	"	Broedertrouw	Rotgans	24	"	Batavia
December	2	Ned. Indisch	"	Pandang Pandjang	Snijder	28	"	"
"	—	Nederlandsch	bark	Henriette Elizabeth Susanna	Meijboom	1	Aug.	Rotterdam
"	—	"	"	Davo	Weijtenhorst.	26	Nov.	Batavia
"	3	Brem	schoener	Withij	Hagemann	27	"	"
"	—	Ned. Indisch	bark	Aesah	Matahak	10	"	Riouw
"	4	Nederlandsch	schip	Erasmus.	Heiningen	28	"	Batavia
"	—	Ned Indisch	schoener	Hong An	Liem Kwij Soij	30	"	Indramaijoe
"	5	Brem	schip	Capella	Lange	21	"	Singapore
"	—	Ned. Indisch	stoomb.	Oenarang	S. L. van Hulstetjn	4	Decemb.	Soerabaija
"	—	Nederlandsch	bark	Cornelia Hendrika	Jaskie	2	"	Batavia
"	—	Ned. Indisch	schoener.	Hag Eng	Tiang Kowan	24	Nov.	Riouw

Vertrokken schepen van *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
November	29	Ned. Indisch	bark	Baboel Hair	Sech Mohamat Bahawaris	Soerabaija en Bandjermassing
„	—	„	„	Burnham	Go Dijn Gong	Muntok en Riouw
„	30	Nederlandsch	schip	Het goede Vertrouwen	Kraan	Soerabaija
„	—	Ned. Indisch	stoomb.	Oenarang	S. L. van Hulsteijn	„
„	—	„	„	Menado	Couteron	Batavia
December	1	„	brik	Salim	Sech Osman Bahafvan	Soerabaija
„	—	„	schoener	Maria Catharina	Boeijong Tenga	Batavia en Padang
„	—	Nederlandsch	schip	Vooruit	Kool	Nederland
„	2	Fransch	„	Alphonse N. Cezard	Le Bozee	Batavia en Frankrijk
„	5	Ned. Indisch	bark	Wilhelmina Cox	Reisiger	Boeloe (Toeban)
„	6	Nederlandsch	brik	Anna Lenna	Zaal	Soerabaija
„	—	Ned. Indisch	bark	Alnoer	Sech Mohamat Marzoeki	Batavia
„	—	„	stoomb.	Oenarang	S. L. van Hulsteijn	„

In lading liggende schepen te *Samarang*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Johannes Christiaan	C. van Heemstede Obelt	Nederland	van den Broek & Veeckens.
„	„	Jacobus	J. J. van Loon	Nederland	van Maanen & Co.
„	„	Willem de Zwijger	W. L. van den Dries	Nederland	Dorrepaal & Co.
„	schip	Minister Pahud	F. Kievit	Nederland	Jacobson & Co.
„	„	Anna	J. R. Bok	Nederland	van Maanen & Co.
„	„	Broedertrouw	G. Rotgans	Nederland	Dorrepaal & Co.
„	bark	Constance	Kimmerer	Nederland	„
„	schip	Aldebaran	Meijboom	Soerabaija	„
„	bark	Eduard en Marie	Remmers	Nederland	van den Broek & Veeckens.
„	„	Davo	Wijntenhorst	Nederland	Dorrepaal & Co.
„	„	Henriette Elisabeth Susanna	Meijboom		van Maanen & Co.
„	schip	Erasmus	van Heiningen	Nederland	van den Broek & Veeckens.
„	bark	Cornelia Hendrika	Jaski		Gezagvoerder.
Bremen	schoener	Withij	Hagemann		Wermuth & Co.
Ned. Indisch	brak	Sara Eleonora	Schuijmer	Batavia	Dorrepaal & Co.
„	„	Fathoel Manam	Said Mohamat Bin Oemar Segaf	Soerabaija	Gezagvoerder.
„	„	Kantel Hair	Sech Alie Bergebeh		„
„	schoener	De Hasi	Tjia Boensing	Palembang	„
„	„	Esperance	Tjoa Tiang Hoe		„
„	„	Ing Goan	The Bie		„
„	schip	Padang Padjang	Snijder		„
„	bark	A-Eeah	Matahak		„
„	schoener	Hong An	Liem Kwik Soeij		„
„	„	Hap Eng	Kwik Tiang Oewan		„
„	brak	Emilie	de Wolff		„

Aangekomen schepen te *Bantam*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec.	4	N. I.	schoen.	Pangeran Moht. Sah.	Jakaria	Batavia
„	9	„	„	Bientang Tiega	Oen Biantjiat.	Palembang.

Vertrokken schepen van *Indramaijo*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec.	3	N. I.	bark	[illegible]	Sech Badjaidara	Rembang

Aangekomen schepen te *Grissee*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Nov.	30	N. I.	brik	Jeannette Maria	Kuipers	Batavia
Dec.	3	„	schoen.	Clipper	Eschauzier	Toeban

Vertrokken schepen van *Grissée*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec.	3	N. I.	bark	Java	Worthington	Toeban

Marktprijzen.

Te BATAVIA, den 14 December.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak ₰ legg.	55.—	60.—	afgedaan.
Casia, Vera	......	......	niet aan de markt.
Cubeben	87.—	......	te Sam. afg. schaarsch
Cochenille	85.—	......	zonder afdoeningen.
Klapper Olie	22.—	23.—	tamelijke voorraad.
Gom Elastiek ₰ pic.	102.—	100.—	afgedaan.
„ Benzoin	55.—	120.—	zonder handel.
„ Dammar ₰ pic.	25.—	...—	voorraad gering
Gutta Percha	......	......	zonder voorraad.
Rotting, Banjermassing	8.—	......	verkoopen.
„ Padang	6.—	......	Idem.
Sandelhout	......	......	niet aan de markt.
Tin	90.—	......	afgedaan.
Foelie N°. A	50.—	......	zonderhandel.
Huiden, Koe	3.—	4.—	verkrijgbaar.
„ Buffel ₰ st	3.—	3.75	Idem.
Kruidnagelen ₰ pd.	25.87	......	
Koffij, Java	34.—	35,50	geen afdoening.
„ Padang	35.50	......	niet aan de markt.
Notenmuscaat No. 1	75.—	......	aangeboden.
Indigo	4.15	......	prima kwal. te sam.
Peper, zwarte	19.—	21.—	geen voorraad.
„ witte	36.—	......	verkrijgbaar.
Sapanhout, Manila in Entrep.	6.—	......	zonder vraag.
„ Java ₰ pic.	3.—	4.—	zonder handel.
Suiker No. 16	15.50	16.—	afgedaan.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	......	......	niet verkocht.
„ Witte Batavia 1e kwalit.	150.—	180.—	voorr. gering.
„ „ „ 2e	135.—	145.—	„
„ Carga	120.—	135.—	„

Wisselkoers.

Op Holland 6/m dato 102 % bij partikulieren.
„ „ „ „ 101 „ „ de Factorij
„ „ „ „ 100 „ „ het Gouvernement.
„ Londen „ Zigt $11\frac{3}{8}$ per $
„ China ƒ 2 78 per dollar nominaal
„ Singapore ƒ 2,75 @ ƒ 2.77 per dollar met afdoeningen.
„ Calcutta ƒ $123\frac{1}{4}$ — 100 Co. Rs
Specien. Sovereings ƒ 13 —
Ducaten 7,20 oude
6,25 „
Mex Dollars 2,65

Vrachten.

Ned Schepen. Antonia Geertruida ƒ 75 voor Suiker en ƒ 67,50 voor koffij hier en te Samarang te laden naar Rotterdam.

Marinus Willem laadt hier en op de kust voor Rotterdam, bekomt ƒ 75 voor Suiker en ƒ 65 — Rijst.

California en Ortelius laadt te Soerabaija met bestemming naar Amsterdam voor Suiker en Huiden ƒ 80.

Cornelia Antonia ontvangt eene lading Suiker voor ƒ 75 te Samarang naar Rotterdam.

Louisa bedong ƒ 75 voor Suiker en ƒ 65 voor Rijst van hier en Samarang naar Rotterdam.

J. C. Schotel laadt te Soerabaija Suiker à ƒ 75 naar Amsterdam.

Louis Meijer ontvangt ƒ 65 voor Rijst en Koffij, ƒ 70 voor Thee, ƒ 80 voor Tin alhier à ƒ 75 voor Suiker te Pasoeroean en Probolingo naar Amsterdam.

Minister Thorbecke laadt Koffij à ƒ 65, Thee à ƒ 70 en Tin ƒ 80 hier, ƒ 75 voor Suiker hier en te Samarang naar Amsterdam.

Amelia (Eng.) ontvangt eene lading Suiker tot geheime prijs naar Bombaij.

Windward (Amerik) laadt Suiker voor ƒ 75 en ƒ 100 voor Arak hier en te Cheribon naar Amsterdam.

Munster (Hanov.) laadt voor eigen Rekening naar het Kanaal.

Magdalena (Hamb.) is ingehuurd tot overbrenging van eene lading Steenkolen naar Padang à ƒ 17 — ₰ ton. voor vracht.

George Henrich (Hamb.) Is voor geheimen prijs beladen.

Der West (Pruiss.) laadt Suiker te Pasoeroean à $ 3,15 naar het Kanaal voor orders met 10% extra naar het Vaderland.

Brittania (Pruiss.) Is gecharterd in Engeland en laadt Suiker te Cheribon en Pasoeroean naar Holland.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

VAN 10 TOT 13 DECEMBER. 1860.

Aanvoer.

Van Japan per N. I. schip *Scholler*, gez. Saltshorn, agt. Pandel en Stiehaus.

106 coll. en 3 kn. Jap. goederen, 20 do tamboewerk, 238 pikk kamfer, 150 coll. pajongs, 818 do. was, 72 do. visch, 472 do bezems, 400 planken, 17 vs. hagel, 3 kn. ijzerwerk, 1155 pic. steenkolen, 27 bn. tabak, *Agenten*.
1 kt. diversen, *C. Bahre en G. Kinder*.
2 kn. Jap. goederen, *Plump en co.*
29 kn. schutsels, zijde en lakwerk, *Cassalette en co.*
10 kn. zijde, *Gouvernement*.
8 kn. zijden goederen, *Dümmler en co*
1 kt. schilderijen, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
3 kn. Jap. goederen, *Busing, Schröder en co.*
2 kn. Jap. goederen, *van der Meulen.*
1 kt. diversen, *Order*.
5 kn. diversen, *Brandon en co.*
15 kn. diversen, *Maclaine, Watson en co.*
5 kn. diversen, *Tauber*.
6 coll. lakwerk, *Gezagvoerder*.

Van Singapore, Riouw en Muntok per N. I. stoomb. *Batavia*, agt. W. Cores de Vries.

1 kt. goud, *Maclaine, Watson en co.*
8 kn. opium, *Borneo C. Limited.*
3 kn. manufact., *Order*.
43 kn. opium, *N. H. M.*
3 kn. bijouterien, *L. Platon en co.*
7 coll. manufact., *Adam en co.*

5 kn. bier, *Muntendam*.
1 kt. goud, *Seck Awab Badawie.*
4 bn. manufact., *B. van Leeuwen en co.*
3 coll. manufact., *Niederer en co.*
42 bn. manufact., *Wilson en co.*

Regalen.

1 kistje *van Riel en ter Gouw.*
1 kistje *Order*
2 kistjes *Minstendam.*
Ps
1 kistje B
5 C
1 kistje *Goldwell.*
1 pak *Lange en co.*
3 pakk *Gumprich en Strauss.*
1 kistje *Rueb.*
1 pak *van Slooten, Morgan en co.*
1 pak *Pitcairn, Syme en co.*
4 pakk., 1 zak en 3 kistjes *Maclaine, Watson en co.*
2 coll. *Martin*
1 pak *Martin, Dyce en co.*
1 kistje *John Pryce en co.*
1 pak *McLennan en co.*
1 kistje *Redlich.*
1 pak *Wilson en co.*
2 kistjes en 1 pak *Picart.*
1 pak *Borneo C. Limited.*
1 pak *Brouwer.*
1 kistje HV.
1 kistje *Klein.*
1 kistje *Schultze.*
1 kistje *Purvis en co.*
1 kistje *Hollander.*
1 kt. kleederen, GM.

Van Blinjoe per Ned. schip *Louis Meijer*, gez. Holtgreve, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

6 roll. zeildoek, *Order*.
16218 schuitjes tin, *Gouvernement.*

Van Liverpool per Ned. schip *Ottolina*, gez. Eeleman, agt. Burt, Myrtle en co.

25 kn., 63 bn. en 166 coll. manufact., *Agenten.*
1 ketel, 17 coll. machinerien, 81 kn., 41 bn. en 177 coll. manufact., *Pitcairn, Syme en co.*
98 coll. manufact., *Martin, Dyce en co.*
99 coll. manufact., 1 vt en 5 coll. koopmanschappen, *Borneo C. Limited.*
144 coll. aardewerk, 139 do. manufact., *Adam en co.*
3 kn en 4 vn. koopmanschappen. *Gumprich en Strauss.*
25 coll. manufact., *Metzendorff, Wilmans, Ruijs en co.*
1 pak monsters, *C. Bahre en G. Kinder.*
1 kt. manufact., *Pandel en Stiehaus.*
70 coll. manufact., *N. H. M.*
2 kn. diversen, *John Pryce en co.*
142 coll. machinerien, *Busing, Schröder en co.*
68 coll. en 6 kn. manufact., *H. en A. Strauss.*
27 vn. ijzerwerk, *W. Cores de Vries.*
15 kn. lederwerk, 4 do. manufact., *Gebrs. Roselje en co.*
23 coll. manufact., *Wilson en co.*
2000 ks. zeep, 10 kn. manufact., *Morgan, Melbourn en co.*
12 coll. manufact., 1 do. compositiewerk, 7 do. ijzerwerk, 4 do lederwerk, 50 assen, 22 bn. manufact., 13 coll. glaswerk, *Hunter, Houghton en co.*
101 coll. manufact., *Maclaine, Watson en co.*
6560 ks. zeep, 198 coll. manufact., 2000 bund. ijzer, 2 kn. diversen, *Tolson, Hunt en co.*
70 kn., 155 coll. en 6 bn. manufact., 41 kn., 5 coll. en 11 vn. koopmanschappen, 21 coll. machinerien, 491 do. ijzerwerk, *Order*.
1 kt. glaswerk, 1002 stav. en 240 bund. ijzer, 2 suikerpannen, 100 ks. ....., 115 md. aardewerk, *Voor Soerabaija.*

Van Decima per Ned. brik *Willem Eggerts*, gez. Faber, agt. van Ommeren, Rueb en co.

47 kn. lakwerk, 1000 pakk. bezems, 1 kt. koperwerk, 50 roll. matten, 40 kn. schutsels, 66 do. paijongs, 5 do. koperdraad, 11 pakk. was, 126 do. tjintjiw, 600 kn. boomwas, 32 do. thee, 11 bs kamfer, 43 kn. ruwe zijde, 26 do. zilv. specie, *N. H. M.*
64 kn. diversen, *Gouvernement.*
16 bn. manufact., *Tolson, Hunt en co.*
8 bn. en 1 kt. manufact., 46 do. slaolie, 15 do lijnolie, 1 do. diversen, 1 do. flanel, *Dümmler en co.*
1 kt. diversen, *Order*.
1 kt. diversen, *Cassalette en co.*
1 kt. manufact., 1 bl. zakken, 2410 led. zakken, *Haager en Schuurman.*
1 kt. manufact., *Wilson en co.*
1 kt. manufact., 2 bn. drills, 2 do. dekens, *Engelhard en co.*
1 party steenkolen, *Reijnst en Vinju.*
1 kt. papier, 1 do. schilderijen, 1 do. stalenpennen, *W. de Jong.*
29 bn. en 1 kt. drills, *Gebrs. Roselje en co.*
38 kn. porceleine vazen, *van der Meulen.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Samarang per Ned. schip *Stad Enschède*, gez. Noordhoek Hecht, agt. Paine, Stricker en co.

58 coll. provisien, 1 kt. zeildoek, 8 pakk. touwwerk, uit entrep. *Agenten.*
100 pic. rotting, 6 kn. kains, 1 pak monsters, *N. H. M.*
16 kn meubelen, 20 stoelen, 20 rott manden, 2 vn. hammen, 1 kt sardijntjes, 1 kt. mosterd, 5 do. zuren, 6 do. vruchten op water, 4 do. vruchten op brandy, *Cassalette en co.*
36 coll. machinerien, 1 rijtuig, *Maclaine, Watson en co.*
9 kn. naaigaren, 4 do. eetwaren, 6 do. tegeltjes, 10 vs. verfwaren, *Gumprich en Strauss.*
2 kn. klokken, 5 vn. afget. bier, *Abeelen, Dennison en co.*
200 keld genever, uit entrep. *Reijnst en Vinju.*
10 kn. manufact., 1 do. slendangs, 1 do. estonetten, 3 do. kain pandj., 1 do. sarongs, *Niederer en co.*
2 kn. ijzerwerk, 1 do. schrijfbehoeften, 10 do. zwavel, 1 do. wasdoek, *Metzendorff, Wilmans, Ruijs en co.*

Naar Nederland via Tjilatjap per Ned. schip *Drie Gezusters*, gez. Fischer, agt. B. Kopersmit en co.

4 vs. azijn, 3 md. min. water, 8 kn. wijn, 1 do. gember, 1 do. likeur, do. bitter, 1 do. madera, 2 kn. en 1 md. provisien, 1 kt. rhijnwijn, 1 speelgoed, 1 do. dranken, 1 do. rhum, 1 do. eau de cologne, 1 do. zo[...] do. kleederen, 2 md. worst, 5 vs. vleesch, 1 kt. zadels, 1 do. flessch[...] do. stoelen, 26 vn. bier, *Winsser, de Lange en co*
2 kanonnen, 1500 kogels, 100 kartetsen, 49 coll. artill goederen, 15/m. ste[...] *Gouvernement.*
10 ks. cognac, *L. Platon en co.*
75 vs. boter, 15 keld. genever, *Reijnst en Vinju.*
1 kt. regaal, *Maijer.*
23 kn. wijn, 6 vn. afget. bier, 20 kn. cognac, 3 do. bitter, 3 do. lik[...] do. banket, 10/m sigaren, 6 kn. provisien, 1 do. eau de cologne, 4 do. olie, 10 do. azijn, *Cassalette en co.*
5 kn. bitter, 10/m. sigaren, 1 do. sigaren kokers, 5 md min. water, 1[...] glaswerk, 6 keld. lijnolie, 2 vn bier, 6 vs spijkers, 1 bendietuigen, [...] smeer, 5 vs. boter, 1 kt. wijn, 1 do. provisien, *John Pryce en co.*
1 kt. tuigen, 1 do spiegelglas, *W. de Jong.*
10 pic. rotting, *J. Cezard en co.*
1 pak sp. groen, 8 vs. spijkers, 1 zijdendoek, 1 kt. chitzen, 6 vs. lood[...] keld. lijnollie, *P. Landberg en Zoon.*
1 kt. porcelein, 4 do. vruchten op brandy, 3 do conservis, 1 do. vrucht[...] water, *Platon en co.*
7500 ps steenen, *Gouvernement.*
1 kt. mignonetten, 2 do madapoll., 2 pakk monsters, 25/m goeniezakken[...] pic. rotting, *N. H. M.*
1 vt. meel, uit entrep. *Rolufs en co.*
9 hammen, 11 vs. boter, *Aan boord gebleven lading*

Naar Nederland via Cheribon en Indramaijo per Hanov schip *Munster*, agt. Busing, Schröder en co.

1993 pic rijst, 50 do. rotting, *Agenten.*
800 planken, *Aan boord gebleven lading van Singapore.*

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG.

VAN DEN 29 NOVEMBER TOT 6 DECEMBER.

Aanvoer

Van Rotterdam per Ned. bark *Henriette Elisabeth Susanna.* kapitein A. Meijboom.

6 vs. boter, *Mac. Neill en co.*
145 vs. boter, 7 kn. provisien, 12 ps. vleesch, 1 kt lederwerk, 2 mand. [...] 6 hammen, 20 vn. en 163 kn. wijn, 20 kn cognac, 23 kn. papier en [...] koopmanschappen, *Dorrepaal en co.*
3 kn. diversen en 2 hammen, *Oltenhoff.*
100 keld. genever, 14 kn. wijn, 6 kn. meubels, 1 doosje en 1 zak [...] 10 vn. en 10 mand. bier. 12 hammen, 4 kn. diversen en 4 geldkisten, *Thooff en* [...]
25 keld. genever, 34 vs en kn. ijzerwerk, 8 dommekrachten, 5 mand[...]ter en 2 ks. diversen, *Rijnbende.*
5 kn, manufacturen, 800 ps hammen, 30 vs. boter, 2 vs. spek en provisien, *Salomonson en Meijer.*
4 kn. pillen en 2 kn. diversen. *Soesman en co.*
1 kt. koopmanschappen, *H. C. M. van Kervel.*
1 kt. koopmanschappen, *J. H. Schreul.*
1 kt. koopmanschappen, *C. Damnitz en co.*
1 kt. piano, *L. Michielsen.*
1 pakje..... *A. Collings.*
1 baaltje zaad en 1 kt. tijgervellen, *Nortier.*
1 blikken koker, *J. A. Coblijn.*
1 kt. diversen, *Wijnschenk.*
2 kn. koper- en glaswerk, *Nering Bögel en Dunlop.*
8 kn. provisien, 1 kt. boeken, 2 kn spiegels, 100 vs. boter, 16 kn. [...]werk, 1 ks. en 1 pakje monster, 50 mand. selterswater, 3 kn. meubels, prenten, 20 kn. pleisterbeelden en 101 kn. en 40 bn. lijnwaden, *van Maanen* [...]
24 kn. en 20 bn. koopmanschappen, 50 vs. staal en 1 pakje en 1 ks. [...]ster *J. Hijmans.*
1 kt. diversen, *G. C. T. van Dorp.*
1 ks. boeken, *Tjarda van Starkenborg.*
5 vn. haring, *B. Kopersmit en co.*
18 kn. koopmanschappen. *Jacobson en co.*
2 kn. diversen, *P. Verschuur.*
1 kt. diversen, *J. J. ten Brink.*
506 vs. boter, 1200 ks. zeep, 13 kn. diversen, 15 vn. ijzer en 39 assen, [...]

AAN- EN UITVOER TE SOERABAIJA,

VAN DEN 24 TOT 29 NOVEMBER 1860.

Aanvoer.

Van Nederland via Batavia per Ned. schip *Ortelius*, gez. Groote[...]

100 kn. manufact., 32 do. garen, *Arnold en Zonen.*
2585 blokk. en 10 vn. zink, *Order.*
50 vs. boter, 100 kn. kaas, 4016 stav. ijzer, 184 vs. spijkers, 1 kt. ka[...] coll. en 590 vn. koopmanschappen, *P. Kamel en co.*
1 kt. manufact., 22 coll. pats. goederen, *B. J. van Eck en co.*
50 vs. boter, 100 ks kaas, *Oschman.*
34 vn. bier, 10 kn. bladkoper, *Schimmelpenninck en co.*
100 vn. meel, 5 vn. comp. spijkers, *Adam en co.*
200 pic. ijzer, 50 vs loodwit, 3 kn. spiegels, 4 do. lucifers, *Joakim en* [...]
1 kt. vuurwerk, 25 do. glazenpannen, 1 kt. ijzerwerk, 2 kn. glaswerk, [...] wijn, *Mathien, Ebbs, Ruijs en co.*
6 suikerpannen, *Fraser, Eaton en co.*
28 st. machinerien, *Hill, Broekman en co.*

Van Batavia per Ned. schip *Ulijsses*, gez. F. F. A. Moninger.

2 kn. kleerderkasten, 1 do. papier, 1 do. eau de lavende, *Schimmelpennin*[...]

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Bellatrix*, gez. A. P. Sandberg.

2361 pic. suiker, 2351 do. rijst, *Schimmelpenninck en co.*
4158 pic. staartpeper, 200 do. cassia fistula, 3536 do. suiker, *McLenna*[...]

Naar Boston via Pasoeroean en Samarang per Amerik. schip *Philom*[...] gez. Elmers.

300 pic. rotting, 1636 do. suiker, 15/m. sigaren, *Fraser, Eaten en co.*
10 keld. genever, *Anemaet en co.*

Naar Australie via Pasoeroean per Eng. schip *Alcijono*, gez. W. Graij.

1722 65 picols suiker, 50 picols rotting, 20 picols peper, *Fraser, Eaton*[...]
261 44 picols zout. *Schimmelpenninck en co.*

Naar Nederland via Probolingo per Ned. schip *Aegidia en Paulina* gez. C. J. Its

230 picols rotting, 2500 picols koffij, 450 picols tin, 1602.48 picols [...] *N. H. M.*
2 vaten meel, 1 vat vleesch, *Kuijper.*
2 vaten boter, 2 anker zuurkool, 1 vaatje verf, *B. Kopersmit en co.*

Naar Bushire per Ned. schip *Welhelmina en Elise*, gez. Priebee.

4000,04 picols suiker, *Aganoe.*
20 kelders genever, Mc *Millan Marten en co.*

Naar Nederland via Pasaroean per Ned. schip *Constantia*, gez. M. A. Overgaauw.

2501,46 picols suiker, 75 picols rotting, N. H. M.

Aangekomen Passagiers te Batav[ia]

van 12 tot 14 December 1860.

Met het Ned.-Indisch Stoomschip Koningin der Nederlanden, kapt. [...] de resident G. A. Boutmij en Echtg, de hh. Hardij en Penstie van [...]

Met het Ned. Schip Prins van Oranje, kapt. J. Hensing de hee[ren] Holtius Mejufvr, Oosterkamp en 4 Kinderen van den heer Broex, [...] Nieuwendiep

Met de Ned. bark Maria Adriana kapt. S. van der Held, de h[h.] Kroef, S. J. Remmert, Echtg en Zoon, C. J. van der Leeflo, J. A. T[...] A. Visser, en Echtg en C. Poenser en Echtg. van Rotterdam.

Met het Hamb. schip Necker, Kapt. G. Brolin, de hh. Plenmer en [...] van Hongkong.

Met de Ned. Ind. stoomb. Samarang Packet, Kapt. J. F. Scheel, [...] der Inf. W. A. C. van der Hucht, de hh. Timmer en Schilperoort [...] troepen van Palembang via Muntok.

Met de N. I. schoener Herkathool Adj lan, Gez. Aboe Soehoet, [...] H. J. Muller en A. E. van Gennep, Mevr. Gallas en 2 kinderen, [...] Rijke en Z. M. troepen van Telok Betong.

Met de Ned. Ind. bark Ganet Salim, gevoerd door M. Hatim, [...] van Singapore.

Vertrokken Passagiers van Bata[via]

van 12 tot 14 December 1860.

Met het Ned.-Indisch stoomschip Batavia, kapt. G. A. Neijs, de [...] Pietthoff, naar Singapore via Muntok en Riouw

Met het Ned.-Ind. stoomschip Koningin der Nederlanden, kapt. [...] de hh. M Houkote, O. I. Marshall, Schultz, Hardij, Andersen en [...] Zeelieden naar Singapore.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat gee[ne] nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich veran[twoordelijk] voor de wet H. M. VAN [DORP.]

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BA[TAVIA].